



№. 259.

Копія в. в. в. в.
Типографіи
муніципалітету

Балашовъ Галина
муніципалітету

Тел. № 1234
Лет. № 1234
Лет. № 1234

mas altal, uenun
sytt, my for esink
bimben, min v legmi
netunt. bunonhu flmy
hle aldostat. mit ad oo
coruimben, jam ad
gnistur, iudem: ebenkuot
pedig ja kivarimok
ad bofjanatoth aldostat
es imben luhem nichaltal
velingtur ter: ex: iud:
voluntarie pedig ad
teletimok kikertunt
ad ad doth korvamat
H

Voluntarie
Voluntarie peccantibus
post acceptam notitiam
veritatis, Jam non veli-
tur pro peccatis hostia
sed terribilis expro-
batio. Hi non magis
capit posse utinam ad
beneficium dei
post acceptam notitiam
10 Quam magis ad
exprobrationem mille na-
rum luhem
post acceptam notitiam
nam ver. ad

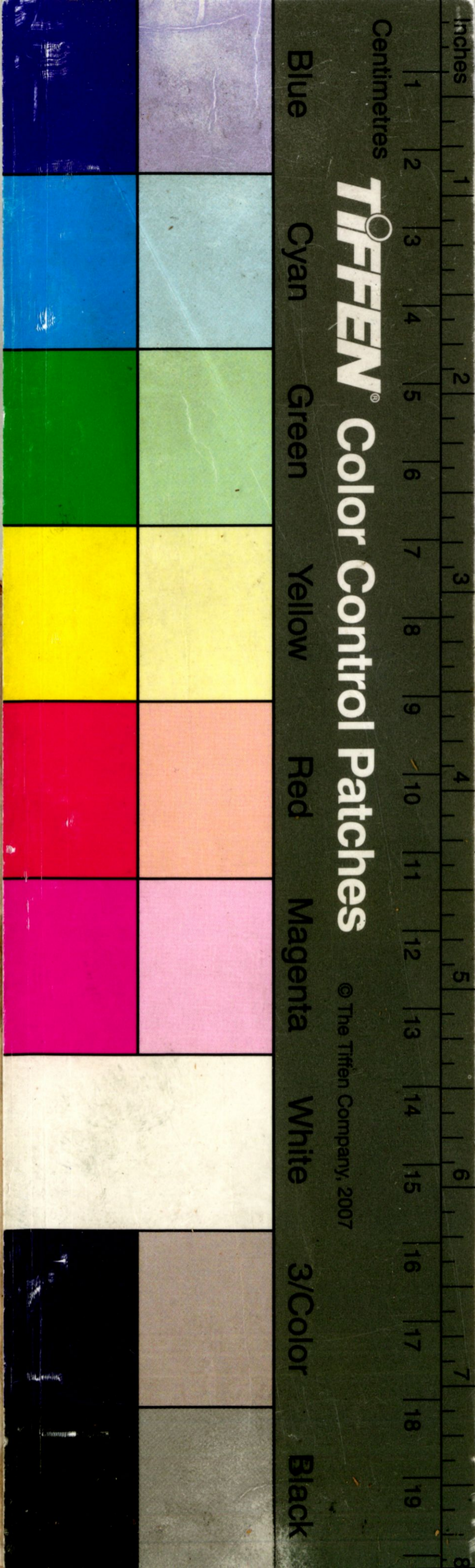
tugiat qz ego sum uer et
uita; gat aq. Voluntas
pris, in quibus ^{in nat.} crediderit
no perdat sed gaeat in tam
a hram.

M. gis melonbb kulob sigi
figie uarranap nulli, qz
at Christob filia madalaba
uals uionna. Subscribit
opiz m. b. l. i. s.

non nlingte hostia, a3 qz
holl hinc pall at uij. kiro
hienckmck, m. s. g. modana

M. o. s. t. idribm h. uarlarik
o. i. u. s. l. i. k. b. o. g. i. a. n. a. t. t. i. a. t. t. d. e.
r. i. m. o. n. i. a. t. t. o. l. i. m. a. s. a. r. d. d. l. o. g.
n. u. m. p. t. a. d. e. s. t. s. a. l. u. t.
a. t. o. r. n. m. i. l. i. o. k. u. a. l. a. i. u. n. c.
v. b. i. t. t. a. z. e. t. r. e. u. l. t. u. a. t. t. u. a. t. t.

ahiz ga at risus fumentit
Zabad akarab wkon ualy d
zata dassal urekizet, et
renuromakbol aldizabul
uarwk id uossigizet,
higgi hie bi zomjal, hugi m
uarhattok nethm h. s.
uq. d. l. m. b. i. i. l. z. m. l. g. i. e. b. i.
f. p. a. g. i. t. o. k. m. s. u. i. o. m. a. n. h. e. t.
k. i. r. o. s. i. s. m. e. k. q. z. e. r. g. a. r. t. a.
m. i. l. a. s. o. m. a. z. m. i. s. s. e. n. p. a. u. l.
m. o. d. o. m. h. u. g. i. s. d. a. f. i. d. e.
m. i. s. p. a. l. l. e. g. i. u. s. j. u. s. t. i. f. i. c. a.
p. i. u. r. i. n. i. s. t. i. s. f. i. l. i. u. s.
q. u. e. m. e. u. d. a. l. l. o. t. e. f. e. c. e. t. o. t. o. h. o. m. i. n. e.
l. a. b. o. r. e. t. a. z. m. a. s. i. k. a. l. m. i. s. e. r. i. a. t. e.
m. i. s. e. r. i. a. t. e. m. i. s. e. r. i. a. t. e. m. i. s. e. r. i. a. t. e.
a. g. t. e. u. d. a. l. l. o. h. o. m. i. n. e. s. e. p. e. r. u. t.
a. q. o. p. e. r. e. t. o. s. i. f. i. c. i. t. e. s. i. s. t. e. r. a. f. i. c. i. t. e. r. a.
u. l. t. i. m. i. s. m. o. n. d. o. o. s. e. p. e. r. u. t. i. o. n. e.
m. i. s. e. r. i. a. t. e. m. i. s. e. r. i. a. t. e. m. i. s. e. r. i. a. t. e.



194

BETEGH LELKEKNEK

valo fweskertecijke meli
ben sok fele io szagus es egesseges
fwuektalaltatnak, melij fwuek
altal az lelkek mindennemö be-
teghsegekben, fogiatkozasok-
ban meg eleuenedhetnek,
es megh V ijulhat-
nak.

Ehez foglaltatot egjiszep tudo
manij: Tudni illik mikeppen kel
lien embernek magat biztatni,
az niomorusagnak wldeözef-
nek es kennak ideie-
ben.

Mellijet Giarmathij Balassij Ba
lint forditot Nemetből Magiar
ra az ö szerelmes szwleijnek ha-
borwsagokban valo vigaz-
talasara.

petens kijmerte uole
ez en az kardot
uonni. jogi postij

Lib era met pone wjxm te, el mig uis
many pigniet ftha me: fidej y mofij
quis r...

w
ygo
edete
him
ze
itfo
d
st

1.06.8917

Beatus homo qui corripitur
a deo: In correptione non mergo
domini ne reprobes:

Quia ipse vulnerat, et medetur
percutit, et manus eius
sanabunt.

In sex tribulationibus
liberabit te, et in septimo
non tanget te malum:

in septuaginta sex diebus
quod non septuaginta sex dies
sed septuaginta sex septuaginta
septem, a dextris numerantur
a deo sinistris decem:
Item, non hinc perit in
in die meo gravatum in
in tribus.

194

BETE GH

L E L K E K N E K

valofwueskertecijke meli
ben sok fele io szaguses egesseges
fwuektalaltatnak, melij fwuek
altal az lelkek mindennemö be-
teghsegekben, fogiatkozások-
ban meg eleuenedhetnek,

es megh V ijulhat-
nak.

Ehez foglaltatot egyszep tudo
manij: Tudni illik mikeppen kel-
lien embernek magat biztatni,
az niomorusagnak wldeözef-
nek es kennak ideie-
ben.

Mellijet Giarmathij Balassij Ba-
lint forditot Nemetből Magyar-
ra az ö szzerelmes szwleijnek ha-
borwsagokban valo vigaz-
talasara.

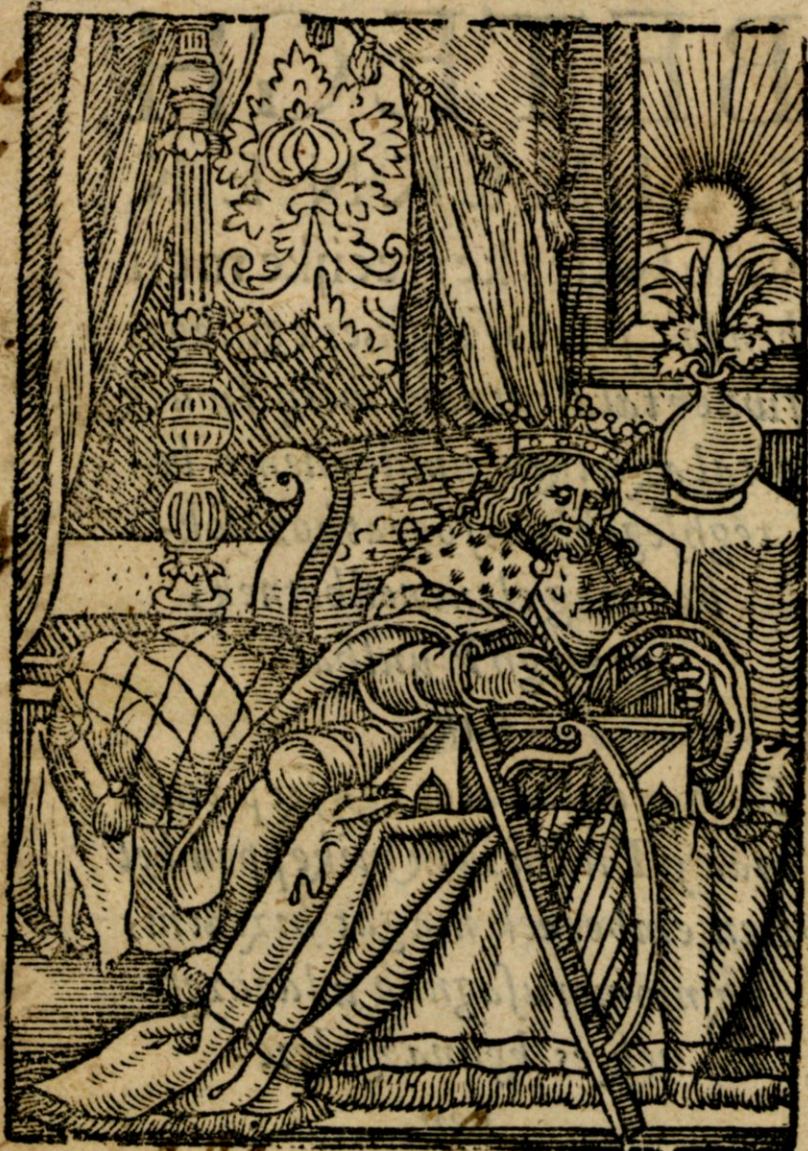
petenis kijnerte uol
es en az kordot
uonni. jogi postig

1.067917

Libera me, et pone iuxta te, et misericors
manu propinet. Fama me: fidei magis

2 latta jogi unum az ujim iav

ois
vanc
vtuo
it
ist.
ley.
qui
for
uram
illig
get
lepl
is
gen
na
voh



bono est his nobis manum
Bock Mihaly által zerez,
tetett Nemeteöl.

Sanam via tabernaculo

h. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Lib. fol. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

AZ EL SEOFWEZ

*Dono de He
Gide.*

fwueskertben neuezterik
igy: tudni illik. Az mint
az Vrnak tecczet vgy
leth.

*benem Bors
ia nos
gabio
none
Bos
Jano*

Illik es szwksegh min
de embernek minden fele
niaualiaiban, vagi zere
chetlensegeben, mellick
altal az o lelke meg zomo
rodik betegszik auagij
el lankad. Előszőr ezt
meg gondolni, hogij Isten
akarattibol törtent le
gien az raita az niaualia,
mert az o akaratia nekwl

A 2 lem

*per omnia tentatus ten
tatis ut succurrere
dicitur s: B ferre.*

FWVES KER-

sem io sem gonoz nem tört
ten hetnek raitunk. Igij bi
zonitia penig ezt Christu
sis Matt: 10. Cap: Nem de
vgimond ket verebet a/
rulnake egij penzen: min
dazaltal azok keozzeol
chiak eggik sem esik az
feoldre az ti A tiatok aka/
rattia nelkwl, De meg az
tjhaiatok szalais az tinen
feieteken szamlalua va/
gion, Annakokaert ne fel/
lietek mert iobak vattok
sokkalis az verebeknel.

Halgas rea itt mith be/
szellien Chrüs, azt mon/
gia hiszem hogij Isten
meg

TECZIKE.

meg az elvetett ala valo
verebekreis gondot visel,
es olj zorgalmatoson nez
reañok, hogi o nalanelkwl
chiak eggiet sem foghat/
nak meg benne, sem pe/
nig az feoldre nem eshet/
nek, szwkseg azerth hogij
mind esmerie oket es sza/
mokon tuggia. Ha azert
az Vr Isten illien szorgal
matos gonduiselöie az ve
rebeknek hogij o hire es a/
karattia nelkwl, semmi ne
kik nem törtenehetik, tehat
meniuvel inkab szorgalma
toskodik te eretted, noha
bwnös legij, es nem chiak

A 3 tere

Handwritten signature in a decorative box:
A. S. ...
Körményi

Handwritten note in a decorative box:
Vere ipse portavit
mignitates nostras

FWVES KER-

teread, hanem minden em-
berekre, menivel inkább
fog figielmetessen nezní
mireánk, kik kezdetteől
fogva az eő abrazattíara
teremptettwnk eskik az ő
termeszeti szerint való fia-
nak dragalatos szent vere-
uel megh váltattwnk, es
mentettwnk az mint Chri-
stusis minketh biztatuan
azth mongia hogij ne fel-
líjwnk, mert sok verebek-
nel iobak vagijunk, De
mindezeknek felette, kij
nagij dologhogi Christus
azt meri mondani, hogij
mindenik háiunk száala,
szam/

TECZIKE.

számlaluan vagion az mi
fejwnkőn, es hogij tuggia
Isten meni háiad legien
neked az te feieden: Oh ő-
rők Isten ki merne vagij
kitől lehetne ezt el hinni,
hogij Isten az mi szerel-
mes szent Atiánk illien
igen szorgalmatos gon-
dot visel rolunk bwnőfők
ról, hogij ha az eő eggiet-
len egij fia (kij meniegből
leszallott az Atiának aka-
rattiat megh nilatkozta-
ni) minekwk nem monda-
naia: De miczioda egij
hai szal: Nem de let alab-
valo tagiae az embernek,

A 4 es v

*Qui propiciabitur
omnibus iniqui-
tatis tuis*

FWVES KER-

esvgimint valami holt do
 logh: mindazaltal illien i/
 gen zorgalmatoskodik I/
 sten, hogij meg szamlalta
 okett, es iol tuggia meni
 haizalatuifelz te az te fe/
 ieden. Tahat vallion nem
 nagjub gondot visele o az
 te egesz testedreol, es val/
 lion nem tuggiae meni ta
 god, forgo cziontod, ered
 inad, neked testedben le/
 gien. Nozahat akarnam
 latni, hogijha az ordogok
 mindniajan kikapokolban
 vadnak (noha ereofsek es
 hatalmasok) vagij penigh
 ez vilagi gonoz emberek,
 kik ke

TECZIKE.

kikkegietlenek, hogij ne/
 ked chiak egijhaiad szala/
 tis megh haithassak nem
 hogij kij szakaszthassak
 vagij penigegieb modon
 testedben meg banthassa/
 nak az te szent meniei A/
 tiadnak hire vagij akarat/
 tia nelkwl, inkab fel kelle/
 ne az egesz meniei Angia
 loknak, es minden terem/
 tet alatoknak rohanni az
 te megh oltal mazafodra.
 Hogij penigh ez mostani
 niauualiban estel, az mind
 az te meniei szent Atiad
 akarattia szerent lett, es
 az mint meghallod az te
 A 5 iodra

*et tranquil reddidit
 constantiam*

10
FWVES KER-
iödra teörtent neked, Az
elseö Samuel keöniuenek
masodik reszeben Szent
Anna azzonij igij ene/
kel. Az Vr öl vgimond
meg, es ö eleuenit, pokol/
ban viszen es esmetvizza
hoz, eö szegenit, es megis
kazdagit, eö alaz megh es
esmet fel magasztal, az az
mindenek mint Isten akar
ia vgi lesznek, es nem vgi
mint az ördögh, vagij pe/
nig valami teremtet allat.
Szent Iobis azt mongia.
Az Vr atta es az Vr vet/
te el, iob mikor hallana
az ö szolgaitol, hogij az
Kaldeu

11
TECZIKE.
Kaldeusok ö neki minden
fele barmat el haitottak
volna es el vettek volna,
chiak azt mongia hogi az
Vr vette el, ez alatt pe/
nigheztakaria ielenteni,
hogij ha Isten akarattia
nem lett volna, es Isten ö/
ket rea nem szabaditotta
volna, hat niluan az öue/
nek beket hattak volna.
Erre tanit penig az szaz
hetedik Psal: igen szepen
es azt mongia hogij min/
denfele niaualia Istentöl
iw, tudni illik szegensegh,
fogsagh, betegsegh, tenge
ri haborusag, alkolmatlan
A 6 idö,

FWVES KER-

idő, hadak es verontások
es egiebb effele. Ezt é Psal-
must olvasd el. Miuelhogi
ezek igy vadnak, ne ketel-
keggyiel hat, mert ez ez mo-
stani niomorusagod ne-
ked Isten kegyelmes aka-
rattia szerent törtent, An-
nakokaert twrny, es szenu-
gy, es az zent Iobbal mon-
giad eggjw, Az mint az
Istennek tecczet, vgyjlot,
legien aldot az eo neue.

Az Masodik fw ez
kertecczikeben igy
híuattatik neuerol:
tudni illik, Sok iot
vettel

TECZIKE.

vettel el Istentől.

Masodszor gondolhac-
cza meg az szegeny iam-
bor Iobbal, hogj te az the-
eletedben, sok es szamlal-
hatatlan iotvettel Istentől,
Annakokaert meltan teis
ezt ez gonoszt io gianant
veheted. Az Isten talam
neked egessegestet, e-
gessegestagot, es egiebe-
ket adot, mellicet eo sok
hozzu ideigh, azon io al-
lapatban tartott meg, ofz-
tan talam io ertelemmelis
eszuel, es okossaggal sze-
retett tegedet, anni sok i-
deig egesz eltedben elta-
plalt

FWVES KER-

plalt enned innod adot, es
 talam valami kazdagfa/
 gotis annak felette, hazza
 lis, vduarral. feleseggel es
 magzattal anjandekozot,
 annelkwl szeretetet, es tiz
 tessleget szerzet az embe/
 reknel, Annak felette mel
 led adta az o Szent Angia
 lat, melij által o teged sok
 fele veszedelemtol megh
 oltalmazot, es sok fele nia
 ualiabol ki mentett. De
 ki igen felette nagij dolog
 hogij megh az o szereteo
 szent eggietlen egij fiatis
 nem kemellette hanem te
 eretted elkarhozot bwno
 fert,

TECZIKE.

fert, halalra adta, hogij te
 orokke elhetnel, meli io
 cjelekedet nem de min/
 den io tetemenijtt feleol
 hallade? Towabba az o
 neuereis kerezteletett, es
 ygij az keresztssegh által
 Christus kedueijert fiaua
 fogadott, es ennek felette
 enni ideig engedte eleted,
 melij ideoben te az o igiet
 es Euangeliomat tisztan
 hallod, melij Euangeliom
 ban eo te neked kegielmet
 es bochianatot igirt, zent
 fia kedueijert. Osztan az
 o testenek es verenek Sa/
 cramentomatis hozzád
 vetted

FWVES KER.

vettet az ő rendelese sze-
rent, melj időt az te eleid
örömest elni akartak vol-
na, es egieb fok kereztijen
fogliok Törökországban
es egiebwt. De kjszam-
lalthattia meg az Istennek
hosszank valo io teteme-
nit: melliet ő nekwnk nio-
morufagunkban mind e-
geszeletwnkben es mostis
orankent meghielent. Mi-
czioda az okaert az the el-
mulando niauualiad, enni
fokszantalan ki mondha-
tatlan ioteteminek ellen:
De inkab miczioda az te
mindennemw niauualiad,
niomo/

TECZIKE.

niomorufagid, kik neked
egezeletedben törtintek,
chiak az egj Isten fia elle-
niski neked Istentől aian-
dekoztatott, á vagjchiak
az ő dragalatos es bwnnel
kwl valo verehez kepest
melj the eretted szegenj
bwnőfert, ki ontatott, A
vagj penig chiak az Isten
igie ellen, Annakokaerth
twrij es mongiad az sze-
gin iambor lobbal: Hogj
ha iokat el vettwnk az Vr-
nak kezéből, gonoszokat
mire nevegjwnkel, Szent
Dauid dalis mongiad zaz
tizenhat Psal: mit aggiak
en az

11167901



18
FWVES KER-
en az Vrnak mind azok/
ert az mit ő nekem adot.

Az Harmadik fw-
nek ez az neue: Meg
Erdemletted.

Harmadszor gondold
meg chiak azt is hogij I-
sten nem chelekeszik ve-
led hamissan ezzel hogij
keresztet es egiebb niomo-
rusagot bociat read merth
niluan megh erdemletted
tőle az te bwneiddel, es en-
gedetlen segedel. Gondol-
hacza megeleitől foguan
mind ez ideig minem we-
letben eltel legijen, Ta-
lam I-

19
TECZIKE.

Iam Istent nem minden-
kor szeretted mindenek-
nek felette, eő neki nem
mindenkor hittel, az ő se-
gedelmen ketelkedtel, az
niomorusagban nem twr-
tel bekeuel, őtet nem min-
denek felette felted, ha-
nem inkább keuelij volta,
eőtet mind igieuel őszue
megh vtaltad es akarattia
ellen chelekedtel, talam
neha neha Isten neuet
hiabanis vetted, neha
neha talam atkozodtal,
szidkozodtal, alhatatlan
keppen minden szwk-
segh nelkwl eskwttel,
osztan

FWVES KER-

ofztan ritkannis imadkoz
 tal, es nem ighen giakran
 attal halat Istennek az eõ
 iotetemeniõrol. Towabba
 talam az idnepetis sem
 szenteltes mindenkor
 meg. Istennek igiet nem
 szorgalmatoskeppen hal/
 lottad, ritkan emlekeztel
 rola. Az Szent Sacramen
 tomokatis alaualonak ali/
 tottad, a vagij talam az
 idnepet valamí hidsagos
 czielekedetekkel es besze/
 dekkel mulattad, talam pe
 nigh neha szwleidet sem
 tiszteltes, nekik engedet/
 len voltal, sokszor õket ha
 ragra

TECZIKE.

ragra inditottad, auagij
 penig ha szolga vagij zol
 galo voltal, talam az the
 vradnak vagij azzoniod/
 nak, vagij penigh feiedel/
 mednek, vagij tanijtod/
 naknem mindenkor en/
 gedtel, eõket nem hiuen
 szolgaltad, eõket haragra
 inditottad, talam penig/
 len, (hogij ha Atia vagij
 Ania vagij) az the gier/
 meczikeidet es hazad ne/
 pet, nem mindenkor Iste/
 ni felelemhez tartottad,
 esnem oktattad eõket az
 Isten tisztessgere talam
 inkab az te gonosz szod/
 dal,

FWVES KER-

dal, vagij chelekedetteddel
 giakran meg gonoszitot/
 tad oszran talam az tefe
 baratodath nem minden/
 kor, szeretted szinte vgij
 mint tennen magadat, sok
 szor o vele meg haraguta
 tal, eõ rea irigijkedtel es
 otet giwlõlted, atkozta,
 es gonoszra igazitottad.
 Touabba talam parazna
 sagotis miueltel, vagij pe/
 niglen szemtelen vagij,
 vagij voltal, szodban, che
 lekedetidben, gondolatid
 ban, es magad viseleleben
 vagij peniglen ha hazas
 ember vagij, hat talam
 nem

TECZIKE.

nem mindenkor szereted
 az tefe lesegedet, vgij az
 mint Isten paranchiollja
 tudni illik minth az tennen
 magad testet. Ha penig/
 len feleseg vagij, talam te/
 is nem mindenkor voltal
 Isten paranchiolattija sze
 rint Vradnak engedelem/
 el: vagij peniglen nem
 szabta magadat akarat/
 tiahoz, eõtet giakran ha/
 ragra inditottad, es neha
 talam nemis voltal hiw
 hozza, sem penig az haz
 nepenek igazan gongiat
 nem viselted.
 Touabba talam lopta/
 lis va

FWVES KER-

lis valamit felebaratodon,
 es raita vsuraskodtal, es ha-
 mis keppen cįjalar dsaggal
 az ōuet tōle el idegenitet/
 ted, hamis es ros marhat
 adtal io gįjanant, alicze/
 uel es fontal, á vagį singel
 eltel, talam penigh az the
 munkadban rest es lankat
 voltal, vagį penigh nem
 szorgalmatos keppen iar/
 tal el tisztedben, szegenie
 ket sem eōrōmest segitet/
 tel, Es neha neha mertek/
 letlen ettel, vagįittal, es
 hituanul eltel az Isten te/
 remtet allattiaual, neha
 neha penig hazudtal is, es
 az te

TECZIKE.

az te felebaratodat ragal
 maztadis, melliet te mas
 embertōl bizoniara nehe/
 zen szenuedtel volna el,
 Es egieb effele az mi bwn
 volna vallion nem vagie
 inkab rezes benne. Tekin
 cįhecze mikor illienkep/
 pen te az te bwneidet meg
 gondolod, hat kekete/
 len megh kell vallanod,
 hogį Isten nem teszen te
 neked hamissat, ez dolog/
 bolis, mert te meg erdem
 letted, es el kell ezt David
 dal mondanod. Igaz vagi
 Vram, es igaz az te itile/
 ted, es Micheas Propieta
 B ualis,

FWVES KER-

ualis, el vifelem az Vr ha
ragiat, mert vetkeztem ő
neki.

Igij cijeledet az Mau
ritius Cziafzaris, az mi/
kor szeme lattara mind fe
leseget giermeket levagh/
tak. Azth mongiak hogij
cziak az eghben tekintett,
es ezt monda. Igaz vagij
te Vram, es igaz az te ite
letedis.

Az Negiedik fwnek
ez az neue, Többet
Erdemlettel.

Negiedszer gondold
meg hogij te Istentől sok/
kalis

TECZIKE.

kalis többet erdemlettel
megh minth ez niomoru/
sagh, Seőt inkab valla/
nod kell, hogij ha Isten
minden fele niauualiat es
betegsegetis read ereszte
ne, es megh annak felette
mindennemw ideig valo
bwntetést bocziatna re/
ad, hogij az nem elegge
valo bwntetes volna me/
gis, az the bwneidhez ke/
pest, mert megh teőbreis
melto volnal, vgij mint
az pokolra eőreök kar/
hozatra es kenra, mert te
bwneős vagij bwnben fo/
gantattal, es szwlettel, ter
B 2 meszet

FWVES KER.

meszet szerinth minden
 bwnre hailando vagij, es
 az te bwnneiddel iol megis
 erdemletted az poklott,
 De hogijha az Isten meg
 eznek feletteis readeresz
 tet volna mindēnemw ez
 vilagi niaualiat, esvgian/
 nira megh latogatot vol/
 na betegsegekkel, hogij
 giermeksegedtől foguan
 mind egész eltedigh, egij
 szegenij bel poklos ember
 volnal, kelisekkel, es egieb
 tested fogiatkozasaual, mi
 volna ez meghis az örök
 karhozathoz kepest, hol
 az ki mondhatatlā, ken es
 giótró/

TECZIKE.

giótródeslezen öröke az
 gonosz lelki esmerettel eg
 gijwth. De michioda ez
 vilagi amaz eöröke vala/
 hoz kepest? Chiak anni
 finch minth egij mak zem
 egij nagij hegijellen, vagij
 minth egij cijep viz volna
 az tenger ellen: Annako/
 kaert chiak mind merő ke
 gielem, es Atiai irgalmas/
 sagh, hogij Isten ez vilagi
 niaualiakkal saniargath.
 De inkab hogij egij tago/
 datiseppen haggia, vagij
 egij szempillantafig hagi
 elned, az mint am Dauis
 dis mongia az szazhar/

B 3

madik

FWVES KER-

madik Psalmusban. Nem
 cñelekesz kvgijmond mi
 velwnk az mi bwnwnk ze
 rent, sem penig fizet meg
 az mi gonosz tetwnk sze
 rent. Nosza hatazokaert,
 legij tōredelmes es agij ha
 lat az io Istennek, hogij il
 lien kegielmessen cñeleke
 dik velwnk, es mond Iere
 mias Prophetaual egie
 temben az ō siralmat, E
 nekenek 3. rezeben. Cziak
 az ō io volta vgiijmond az
 oka hogij telliesseggel ve
 get nem tōtt velwnk, ō ne
 ki legien dichiret es hala
 mind ōrōkke, AMEN.

Ezek

TECZIKE.

Ezekez ket fwuekvála
 meniuel keserwbbek vol
 tak az tōbbinel, de azert
 felette iok es hasznosok, es
 vgian amaz keōz mondas
 szerentis, gonoszt gono
 szal, es szōget szōggel kel
 kiwti. Immar igen izep
 szagu es gieōniōrwleges
 izw fwuek kōuetkeznek
 ez vtan.

Az eōtōdik fw igij
 neueztetik: Az I
 sten boczianatot is
 girt az Christus
 ert.

Gondold megh eōtōd

B 4

szer

FWVES KER-

szer hogij igirt legien ne-
ked Isten kegielmeth bw-
nõdnek bochianatott, az
eõ szeretõ fiaert Christus-
ert, es õrõmest elis akaria
az te bwneõdet feleiteni,
noha sok legien: Este Ba-
ratod es szerelmes Atiad
akar lenni, hogij ha chiak
Christusfal biztatod ma-
gadat mert igijvagiõ meg-
irua Ezech: 33. Cap. Elek-
en azt mongia az Vr; nē
akarom az bwneõsnek el-
vesztet, hanem hogi meg-
terien az õ bwnebõl es el-
lien. Hogij penigh Isten
itt az bwneõseõknek halala-
rol, es

TECZIKE.

rol, es eleterõl szol, azzal
az õrõk eletet erti, merth
hogij ha chiak ez vilagi ha-
lalrol es eletrõl szolna hat
nem lehetne allando ez i-
giret, miuel hogij vgijan
meg kell az Istentelennek
halni bator szinte meg te-
rienis bwnebõl: Meg ter-
ni penigh az bwnbol sem-
mi nem egieb, hanem I-
sten elõt magat bwneõsnek
esmerni, pœnitentiat tar-
tani, es bankodni az meg-
letth bwnõn, es Iesus Chri-
stusban hinni, Az az hogi
minden bizodal munkatt
chiak Christusban veswk
B 5 hogij

FWVES KER-

hogij nekwnk az Isten
 Christufert kōniörgeswn/
 kre kegielmes, es bwnwn/
 ket meg bocziattia. Ez v/
 tan penigh kōuetkezik az
 eletnek változasa hogij
 kwllo keppēnis iamborra
 leszen ofztan ember Igir
 penig Isten itt es mondal/
 ban, nek edes minden bw/
 nōsnek kik ōhozza haiol/
 nak, örök eletet, ki biszo/
 niara nagi igiret, es vgian
 hihetetlen az emberi okof
 sagnak, hogij Isten mi hoz/
 zank bwneōseōkheōz, es
 minden Istentelenhez, es
 egeiz földnek kereklege/
 ben kik vadnak, (kik noha
 ekte/

TECZIKE.

ektelenwl vetkeznek elle/
 ne, es sokzor haragrais in/
 dittiak) illien akarattal le/
 gien, hogij ezt meri mon/
 dani, Hogij ōneki semmi
 kedue ninczien az bwnōs
 halalaban. Az az eōreō/
 mest akarna hogi minden
 bwnōs wduōzulne, es ō
 hozza terne hogij ōijs ne
 kezeritternek igassaga sze/
 rent el karhozta tni ōket.
 Miuel hogij penigh az em/
 beri okoflagh nehezen hi/
 heti el; Azokaert Isten
 megis eskwlszik rajta; Es
 azt mongia, az meli igaz
 vgimond hogij elek en,
 B 6 olji

FWVES KER-

olijigazan mondom hogi
 semmikeduem ninczi az
 bwnõsnek halalaban. Ez
 ighen nagij dologh hogij
 az Isten mi erettwnk go-
 nosz emberekert, illieni-
 gen nagion (tudni illik) õ
 magara eskwszik, Mel do-
 loghiele az mi hazzank
 tisztaszibõlvalo nagij sze-
 relmenekes nagij keuan-
 saganak hogij mi idueõ
 zwilljwnk. Minth ha-
 aztmondana: Imhol vgi
 mond hogij niluabban
 meg esmerhessetek, hogij
 io akarotok legiek es hogij
 igen keuannam hogij hi-
 nnetek

TECZIKE.

nnetekennekem Annako-
 kaertim nem chiak szo-
 ual igirem, hanem en ma-
 gamatis zalagban vetem
 tinektek merth ninczien
 semmi nagjub kit zalag-
 ban vethetnek tinektek
 en magamnal; Az meli i-
 gaz hogijelek, es hogij I-
 sten vagiok, Bator ha-
 megh nem tartom ti nek-
 tek az mith igirtem, hat
 nem akarok Isten touab-
 lennem No azertvallion
 mit erdemlene az az em-
 ber, az ki Istent ebben
 meghazuttolna. Megha-
 zuttolliak penigh eõtet
 B 7 mind/

FWVES KER-

mindniaian azok, kik ō
 neki nem hisznek, merth
 mikor Isten ezth mongia,
 Az melj igaz vgijmond
 hogjen elek szinte vgij
 nem akarom az bwnōs
 nek el veszteth, hanem
 hogj meg terien es ellien:
 Te penig olliankor te ma
 gadban ezth mondanad:
 Nem hihetem vgijmond
 hogi Isten engemet esmet
 hozza fogaggion, ha szin
 te megh terekis: Ez sem
 mi nem egieb hanē minth
 ha azt mondanad, hogj
 hazud az Isten, kit ōl oltal
 mazon meg ō szent fel
 sege bennwnket. No

TECZIKE.

No halliunk azokaert
 megh tōb vigasztalo mon
 dasokatis, meliben neked
 es minden bwnōsoknekis
 az ōrōkelet es bwn boczia
 nat niuñtatik Ioan: 3. Ca:
 Vgij szerete az Isten ez
 Vilagot (az az ez vilag/
 ban valo embereket) hogi
 az ō eggietlen egj fiat a/
 da ō erette hogj minden
 az ki ō benne hiszen, el ne
 vezzen hanem ōrōkke el/
 lien. It ez mondasban es
 met hallod hogj Isten
 mindazokat kik Christus/
 ban hisznek bwnōkert el
 nem akaria ōket veszteni,
 hanem

FWVES KER-

hanem inkább hogij idueo/
szwllienek mindniaian,
azok az kik o benne hisz/
nek, senkit ki nem valaszt
uan. Ha szinte az legh na
giub bwnoos ember vol/
nais, ki ez vilagban lehet,
ha erre iuthat, hogij az o
bwnet megh szannia ban
nia igazan, es Christus/
ban hiszen, az az, hogij
Christusban veti minden
bizodalmat, es ezt el hi/
szitellieffeggel, hogij eo/
neki az Isten az o konior/
gesere Christus kedueiert
megh kegielmez es bwn/
et megh bocziattia, hat el
nem

TECZIKE.

nem vesz hanem orok ele
te leszen. Szent Peteris
igij szol Actor: 10. minden
Prophetak vgijmond bi/
zon sagot tesznek, ez Chri
stus felol, hogij az o neue/
ben bwn boczianatot ve/
gienek mindniaian, azok
az kik eo benne hisznek:
Hogij ha peniglen the er/
zed te magadban, hogij te
egij szegeni bwnoos ember
vagij, es hogij sokszor az
te vradat Istenedet es sze
relmesteremptoedet, az te
bwneidel es engedetlen
voltoddal megharagitot/
tad, melij czielekedettel
min/

112
FWVES KER-
mindenfele ez vilagijes o
rokkevalo bwntetett meg
erdemlettel. Ezeket hogij
ha erzed, az minth mon-
dam, magadban, hat sziz-
ued zerent meg szanniad
banniad, merth nem iol
czielekedtel, De azért ne
essel ketsegben, hanem
biztasd magadat effele i-
geretekkel, es ne ketelkeg-
gielebben hogij Isten ne-
ked kegielmes leszen, es
az te keoniorgesedre ne-
ked meg bocijatia minden
bwnodet cziak az egij Ie-
sus Christus kedue ert, es
igij bizonyij kegielmes Iste-
ned le-

417
TECZIKE.
ned leszen neked minden
koron menniegben: De
hogij inkab meg bizonyio-
swlij hogij effele igiretek
te readis neznék, Annak
okaert megh emlekezzel
aztekeresztsegedrwl, hogi
megkeresztelkedtel, es az
Vr Waczioraiahosis e-
gijnehanszor iartal le-
gien: Mert az keresztseg-
ben Isten tegedet fiaua fo-
gadot Christusert, melliel
eggiwt igirte neked ke-
gielmet, szerelmet, es bw-
neidnek megh boczianat-
tiat: Ezert reszesitet pe-
nig tegedet, az eo kegiel-
menek

FWVES KER-
 menek es hozzad valo ze
 relmenek ieleuel az ke/
 reztseggel: Igi mikor Chri/
 stus lelki keppen, az o te/
 stet es veret, enned es inn/
 od agia, akaria azert az te
 hitedet ezzel erossiteni,
 fel tamaztani es vastagita
 ni, hogij bizoniara arrol
 megh esmerhesse, hogij
 teis eggike legij azoknak,
 kiket o szeretes kikert, eo
 az o testet halalra adta, es
 az o veret ki ontotta az ke
 resztfan, imhol, immar
 igij nem cziak hallod ha/
 nem latod, es erzedis, es v
 gian meg tapasztalhatod
 hogij

TECZIKE.
 hogij menniegben Chri/
 stus kedueert neked ke/
 gielmes Istened, es A tiad
 vagion, vallion mit akarz
 immar tobet? No azert
 twrij es biztasd magadat,
 az Istē kegielmeuel es sze
 relmeuel, melij neked
 Christus által igirtetett, es
 enekeldeztte magadban:
 Hogij ha szinte nalunk
 sok az bwn, v gian tob az
 ert Istennel az kegielem.
 Ofztan hadiarion az mi
 nem akar maradni, en
 cziak bizom Isten kegiel
 meben etc. Es az minthaz
 72. Psalmus bavagion meg
 irua,

FWVES KER-

irua, Ha te vagij envelem
semmit nem gondolok
sem földel sem menniel:

Ha szinte testem el ve/
szis, vgian te vagij azért
Isten az en sziuemnek vi/
gasztalasa, es az en re/
zem.

Az hatodik fw il/
lienkeppen neuezte
tik te hasznodra
vagian.

Hatodszor gondold meg
aztis hogij ez mostani ke/
reszted, vagi niomorusa/
god, nēkarodra hanēnagi
hasznodra vagian, minth
szent

TECZIKE.

szent Agostonis mongia:
Olij io vgimond az Isten,
hogij soha nem engedne
semmi olj gonoszt törté-
ni, hogijha valami iobbat
nem akarna belőle szer/
zeni: Igij szol pedig szent
Palis Rom: 8. iol tuggiuk
hogijaz Istent szereteők/
nek mindenek iauokra
szolgálnak.

No azért lassuk megh
mire legien io az kereszti,
azaz, ez vilagi niaualia/
nak mi haszna legien meli
dolgot igen szwkleg meg
tudni, Es minden niaua/
liainkban, vigasztala/
sert

FWVES KER.

fert meg gondolni. Eleõ/ szeõr azért, emlekeztet bennõnket, az kereszt vagij niaualia, az mi V/ runk, teremptõnk, Isten/ õnkre. Mertha mind elti/ iol volna dolgunk, hat meg vegre Istenõnkrõlis tellieffeggel el feletkez/ nenk, es ritkan vagij soha eszwnkben sem iutna in/ kab, De mikoron neha megfaniargattatwnk, hat az altal ok adatik eleõnk/ ben, hogij õ rola gondol/ koggiunk, õ hozza foliam iunk, neki esfedezwnk kõ niõrõgiõnk, es fohaszkod giunk.

TECZIKE.

giunk. Masodszor ez õnk ben iutattia az mi bwnein ket, mert egiebbeppen ki/ czin dolognak alitriuk az bwnt, es semminek tug/ giuk, mikor Isten ellen ve tkezwnk, Nem hogij meg szannok, bannok azt. De megh inkab giakran azt gondolliuk magunkban, hogij igen felette, esvgian bwnein kulvalo iam borok vagiunk. De mikor vala/ mi zerēczietlenseg tamad reank, hat az altal Istenrõl valo gondolkodasra keze/ ritetõnk hogi gondokod hassunk ezen, mi okaert bocziatta legien Isten re/ C ankaz

50
FWVES KER-

ank az ielen valo niomo-
rusagot, Akkoron iutnak
osztan eszwnkben, mimo
don itt, sitt vetkeztwnk le
gien. Mert hogi ha egieb
keppē pœnitentianelkwl
elnenk az az, hogij megh
nem zannok bannok bw/
neinket hat szwkfeg hogij
olliankor ioñon reank az
io kereszt, ki meg esmerte
se velwnk az bwnt, hogij
gondolkoggiũk rola mint
leheszwnk szabadok azok/
tol: Harmadszor tanijt az
kerezt erreis bennõnket,
hogij tuggiuk mi haszna
legien az Isten igeienek,

es az

57
TECZIKE.

es az Vr Wacziorianak,
es melij szwkfegesek legie
nek azok, vgij annijera
hogi soha egij ember se le
heszen azok nelkwl.
Mert egiebkeppen czia
napot szamlalnank, es az
Isten igeiet, es Sacramen-
tomit nem bõcziwllenõk,
De vgian aztis velneõk
hogij sem mire nem kelle-
ne nekwnk, es hogij sem/
miolij dolog nincz kinel
kwl inkab el lehetnenk
mint az prædicatio es Sa-
cramentomok nelkul. De
az niaualiaban meg tanul
liuk, mire legien io, az O,

C 2 Tõrue,

F W V E S K E R.

Törvenyes az Tíz paran-
 cziolat, es mimodon elhe-
 tönk az vigasztalo mon-
 dasokkal, melliek az Isten
 nek kegielmeröl, bwn bo-
 czianatrol, es az mi lel-
 kwnk idueössfegeröl vad-
 nak. Akkor erezzwk meg
 ofztan, melij erös es dra-
 ga dolog legien az Isten-
 nek igeie, melliet zent Pa-
 lis Istēnek ereienek mond
 Rom. 1. Akkor lattiuk ofz-
 tan meg meli igen szwkse-
 ges volna hogij ha min-
 den oraban hallanok az
 Isten igiet: Akkor ofztan
 nem lehetwnk semmikep-
 pen nalanelkwl, es nem
 telhet

TECZIKE.

telhetwnk bevele esvgian
 erezzwk hogij az igaz ho-
 ua touab mind iob, mint e-
 gifwnek az giöker, ekinek
 Diakul Amaradulcis ne-
 ue: Ez az gieöker először
 keserw, de houa touabra-
 god, annal edesb, es giö-
 niörwfege sb: Ezenkep-
 pen az niauialiaban meg-
 tanulliuk igazan meghes-
 merni, mire legien, io mi-
 nekunk es melij batorsa-
 gos dolog legien az mi-
 keresztszegunk es az Vr
 Waczioraianak hozzank
 valo vetele. Annakoka-
 ert az mint Esai: 28. Cap:
 vagion irua, igaz hogij
 C 3 az ve/

FWVES KER-

az vezõdes ertelmet ad:
Igj tanijt penig Szent Da
uidis Psal: 129. Io enne/
kem Vram, vgimond,
hogj megh alazal enge/
met, hogi tanulliam az te
parancziolatidat: Anna/
kokaert ebbeõl immar
megertheted, hogj az ke
reszt, az Christus oskola/
ija, melj bõneha Istenwnk
tõl be vitetwnk, kiben egj
nap tõbet tanulunk mint
egiebwt esztendeigh.

Negiedszer tanit min/
ket az kereszt meg esmer/
ni minemw io hitwuek le/
gijwnk mert mimagunk,
sem

igod szgi kenti no
10728 8

TECZIKE.

sem tuggiuk addig, melj
erõs hitwuek legijunk, mi
glen kesertet nelkwl va/
giunk: lollehet mi vgian
azt vellijwk, hogj iol hisz
unk: De mikor valami
niaualia tõrtenik, akkor
osztan meg esmerijuk mi
modon higgiuk: akkor
osztan ninch semmi hit ie
len, estelliesseggel ketseg
ben akarunk esni ollian/
kor, kiualtkeppen mikor
Istenis nem hamar hallia
megh kialtasunkat, es ne/
mis segit megh mindgia/
rast: Azkor osztan azt
vellijuk hogj ninczien I/
sten

10728 C 4

56
FWVES KER-

sten meniorzagban, vagij
penigh semmi erõ, irgal/
massagh, es igazsag nincz
õ benne. Im hol nezhecze
nem de iol mutattiaé meg
minemw hitwek legijunk?
Oh had tanulliunk meg io
bban, mert egiebkeppen
mind el mennenk benne,
es vgian azt velnök, hogij
vgian igen iol hizzwk, es
nem merneõkezt el mon/
dani az Christus tanitua/
niual, Vram szaporicz hi
twnket nekwnk.

Eõtõdszõr tanijt min/
ket az kerezte Imadkozni,
merth egiebkeppen keues
gon/

57
TECZIKE.

gondot viselnenk mi az i/
madfagra vagij vgian tel/
liesfeggel el feletkeznenk
rola, es nem alitanok szwk
segesnek lenni az imadfa/
got.

Devgi vagion az mint
Esai: 26. meg vagion irua
hogij niaualiaiokban kialt
nak vgimond hozzad, mi
kor meg veszõszõd õket,
hat kialtnak nagij keferue
sen hozzad, szinte vgij
mint egij nehezkes aszo/
niallat, mikor az zwlesnek
ideie vagion, es kenniai
miat iaigat nagij faidalmi
ban; Szinte igij vagion V
C 5 ram

FWVES KER-

ram nekwnkis te elötted
dolgunk. Ez fele peldakat
penig egij nehaniat talal/
ni az Bijnrak keõniueben.
Hozza illik penigh ehez
az Manases peldaias, az
Kronikaknak 33. Cap:

Hatodszor meg tartoz
tat minket az kereszt fok
fele bwnõkteõl, hol egieb
keppen semmit nem gon/
dolnank az vetkezessel,
az mint amaz kõz pelda/
han szoktak mondani, az
vezzõ tezenio giermeket
ofztan mi soha iambor/
bak nem vagiunk minth
mikor niaualia vagion rai
tunk. Igij

TECZIKE.

Igij szol penigh Szent
Palis 1. Cori. 11. bwntettet/
wnk ez vegre az Vrtol,
hogiez vilaggal eggiwtel
el ne karhazzunk. Es e/
smet azt mongia 2. Cor. 12
hogij megh ne keuelieg/
giem vgi mond az magas/
sagos meg ielenessel, ada/
tot ennekem egij õsztõn,
tudni illik az Sathannak
Angiala, ki õklõzz õn en/
gemet hogij el ne higgim
magamat.

Igij szol Szent Dauidis
119. Psalm: minek eleõtte
vgijmond megh alaztat/
nam, vetkeztem en, de
C 6 most

FWVES KER-

most immar tartom az te
 igedet. Ez igaz mert mi-
 kor Dauid niaualia nel-
 kwl volt mindenkor igen
 nagiotvetkezet, de mikor
 őiskereztetvifelt az vallā
 hogij őtet Sauul kįralij wl
 dőzte, vagij Absolon az
 fia kergette, olliankor őijs
 iambor volt, es szorgal-
 matoiffon Imadkozot. Il-
 lienkeppen vagion mine-
 kwnkis dolgunk, mikor so-
 kaigiol vagion dolgunk,
 es cziak nyugodalomban
 elwnk, Akkoron meg ke-
 uelieszwnk, meg vtalliuk
 mind Istent es az ő igejet,
 es az

TECZIKE.

es az embereketis, es in-
 gien nem twggiuk miyth
 kellien miuelnwnkaz ked-
 wōnk szerent valo akaratt
 miat, minden rettegesnel
 kul vetkezwnk es annijera
 igazan megh erdemlijwk
 az Istennek haragiat hogi
 vegre cziak rea sem nez-
 het, hanem meg kell bwn-
 tetni telliesfeggel bēnwn-
 ket, akkor osztan nehez
 az io szerenczietelviselni
 az egienes erkeölcziel,
 mert niluan vastagh sza-
 raknak kell azoknak len-
 ni, az melliek io napokat
 el viselhetnek. Es az mint
 köz

FWVES KER-

keppen mondani zoktak.
 Az szamaár vgijmond
 nem trrheti el az io napo/
 katt, az az, mikoron keo/
 ueren tartiak, merth mi/
 kor iol vagion dolga, hatt
 az ieghre megien tanczol
 ni, esott addig szeokuen
 cziak mulatsagbannis ket
 re szegi az szarat, igij az
 Istenis mikor lattia, hogij
 az zamar, az az, az O A/
 dam az mi testwnk ver/
 wnk igen eros szajjuua a/
 karna lenni vgi hogi ne a/
 karna magat tolwnk meg
 zabolaztatni, ki miat mij
 valamij veszedelemben,
 vagij karban iutnank, az/
 okaert

TECZIKE.

okaert teszen o ofztan az
 szamar hatara egij megh
 toltot fakot, melliet visel/
 nie kell, (tudni illik az io
 es hasznos kereztet) es iol
 meg palczazza melliel el
 mulattia az tanczot, es
 nem kell oiztan felni sem
 mitol, hogij valami, nia/
 ualia tortenniek. Igij sok
 hwnoket nem czielekesz/
 wnk mi olliankor, mellie/
 ket egiebkeppen meg czie
 lekednenk, es igij szepen
 mindenkor megh mara/
 dunk az Isteni felelemben
 es az Istennek kegielme/
 ben, ki nekwnk adatot es iz/
 girte/

FWVES KER-

girtetet az Christusban
valo hitaltal, mellett bi-
zonnial kőuetni fog az ő-
rőkeleth, es bodogfagh.

Hetedszer tanit min-
ket az kereztvagij haboru
fagh erreis hogij mi az mi
remenfegwnket, es bizo-
dalmunkat, ne heliheztes-
fwk valami el mulando ez
vilagidologban, hanem
cziakegiedol az elo Isten
ben. Mint mikor kwlom-
ben vagion dolgunk, hoga
nem mint remillettwk vol-
na, vagi penig attol, az ki-
ben remenfegwnk vagion
megfőztatunk, tudni il-
lik

TECZIKE.

lik mint mikor bizodal-
munkat vettijwk kazdagfa-
gunkban, eronkben, bara-
tinkban, Atiankfiaiban,
embereknek hozzankva-
lo io akarattiokban, vagij
egijeb effele el mulando
dolgokban, es ha azoktol
el hagi atunk, akkor latiuk
megh oztan, hogij sem mi
re kello, el mulando, es bi-
zontalan dologban reme-
lettwnk, es hogij főuenien
raktunk hazat, melij dol-
got mi az eleot nem hitt-
wnk volna. Kiuel mego-
kofodunk es mazzor ofz-
tan okosban czielekesz-
wnk. Niol

FWVES KER-

Niolczadszor tanije
minket az kereszt meg e/
smerni hogij mi ittez vi/
lagon cziak niauualiban,
es keserwsegnek völgie/
ben az mi elseö Atiank A
dammal, es Eua Aniank/
altaszittatunk, holottalā
ha mindenkor keduönkre
elnenk, hat talam azt hin/
nök hogi mi itt az meniek
nek orzagaban vagijunk,
es elfeleitenök azt, hogij
nincz minekwnk itt sem/
mi maradando varafunk,
es nemis tuggiuk mikor
kellien meghalnunk.

Kilenczedszer tanije
minket

TECZIKE.

minket vagiödni, es fohaz
kodni az mi igaz hazank/
ban, az örökeletben, es ke
zekketeszen az megh ha/
lafra, hogij mikor niomo/
rusagban vagiunk, hat azt
gondolljuk, hogij ha az
io Isten akarattia volna,
hat keszek volnank az kij
mulafra es, keuannokis
hogij az Itelet napia el iö/
ne, hogij valaha immar,
(az minth az Mi Atiank
banis mongijuk) szabadi/
tatnank meg minden go/
nosztol.

Tizedszer megh bizo/
nosit minket, hogij, bi/
zon

FWVES KER-

zonnial Isten fiaies leani
 vagijunk, az mint az zent
 Lelek Salomon által szol,
 az pelda beszédnek 3. Ca:
 Io fiam vgijmond az Vr/
 nak fegielmet, megh ne
 vesd, es az eő bwntetese/
 benne legi twrhetetlen,
 mert valakit az Vr szeret
 megh faniargattia azt, es
 keduetölt eő nekij abban,
 mint az Atianak az ő fia/
 ban. Es Szent Palis igij
 szol Heb: 13. Cap. Hogij
 ha vgimond bwntetesnel/
 kwl vattok meliben resz/
 esse lettenek az Istennek
 minden fiaij, hat nem fiak
 vattok

TECZIKE.

vattok tñ hanem fattijak.

Miert penig hogij teijs
 bwntetettel keőuetkezik
 ebből ez okaert hogij teis
 eggijke vagij az ő szerel/
 mes fiainak, miuel hogij
 oktatól teőle, az az mu/
 landokeppen bwnterel.

Annakokaert az te mosta
 niniaualiadat, ne aliczad
 az Isten haragianak iele/
 nek lenni, hanem inkab
 higgied hogij ez rajtad va
 lo niomorufagh, az ő hoz
 zad valo Atiai szerelme/
 nek iegie.

Tizen eggiedszer tanijt
 minket az kereszt megh
 esmer

FWVES KER-

esmertetni milegiē az tw
re delmesszag mint Ro:
5. meg vagion irua, Az
haborusag vgijmond tw/
rest hoz merth egiebkep/
pen ha sokat hallanankis
az twresfelől, vgian nem
tudnok azert mi volna.

Tizenketteodsöz, ta/
nit egiebekkelis twrnwnk
niaualiaiokbā, es bankod
nįstanitegiebekkel, vgij
mint kikez eleöt forgott/
wnk legien effele haboru/
ban, es mimagunkis meg
kostoltuk mint legien dol
ga az meghaborodot, es
niomorodot embernek.

Tizen

TECZIKE.

vagion dolgok, hat mint
 leszen az Istentelenek/
 nek? Es igij egiebekis mi
 hozzank kepest, mi ro/
 lunk peldat veuen rea iz/
 gattatnak, es nekij bato/
 rodnak, hogij minden nia
 ualiaknak kijnoknak el
 1 szenuedeseben, bekesege/
 sek, es az igaz hitben ve/
 gigh megh maradok legie
 nek, Nosza az okaert
 miert hogij az kereztnek,
 es ez vilagij niaualianak,
 enij sok iauaij (egieb szan
 talan hasznat el hagij/
 uan) legienek, hat kekete/
 len megh kell vallanod,
 D hogij

F W V E S K E R -

hogij Isten ez ielen valo
niaualiat nem gonoszod/
ra, vagij karodra, hanem
iodra bocziatta read, hogi
nem cziak te hanem egie/
bekis az altal meg iobbul
nanak. Ennekokaert twrij
es Istennek meltan ez o
nagij io tetemenierol agij
halat, es enekeld ezt ziued
ben az iambor iobbal e/
gietemben. Aldot az Vr/
nak neue.

Az Hetedik fw il.
lien modon neuez/
tetik. Nem cziak e/
giedol szenuecz.

Heted/

TECZIKE.

Hetedszer gondold
megh hogij nem cziak the
magadszenuecz, esnem
cziak te raitad esnek meg
effeledolgok, vagij nio/
morufagok, Az minthi.
Petr. 5. megvagian: Tug
giatok vghmond hogij v/
gian azon niaualia va/
gion az ti A tiatok fiain/
nis itt ez vilagon: Azert
ha ez mostani niaualia rai
tad vagion most, konnien
meg gondolhatod, hogij
ketsegnelkwl sok ember
vagian ez vilagon az
kiknek vgh legien dolgok
mint neked. De inkab (az

D a mint

*Fui in emm iam serui m4
vidi iustum derelictum
n4 filios eorum quorem
p am m*

FWVES KER-

mint Heb. 12.) minden Isten fia ez vilag kezdeti/ tól fogva részesek volta/ nak az fejelemben az az ez vilagi nia ualiban, hat te mit akarnal? es mi kepe/ pen akarnad hogi iobban volna dolgod, mint egie b minden Isten fiajnak volt es vagion dolgok ez vilag/ gon? Twrij az okaert, es szereffed ezt ez keresztet hogij az seregben talál/ tással tejs, az az, hogij I/ stennek minden zent Pro phetay, Patriarkay, Apo/ stoly, Martiromy es egie b fiaikoziben szamlaltással

kiknek

*tribus in die
spiritum sanctum
hunc*

TECZIKE.

kiknek itt ez földön keues io napok volt: az minth Szent Palszol Moysefe/ lől Heb. 11. Cap: Az hitt altalvgijmond Moises, mi kor immar eőregh volna, nem akara magat Phara/ holeania fianak hiuattat/ ni, hanem inkab akara nia ualiat az Isten nepeuel eg ijwt szenuedni, mint el mulando io szerenczije/ ben forgani: Az az na/ giub dolognak tartia va/ la az Christus szidalma/ zat mint az Aegyptum kazdaglagat.

Az

*Qui ^D3 deduxerunt me in
uiam rectam:
Et semper dirigat
meus iocor.*

FWVES KER-

Az Niolczadik fw
igij neueztetik Chri
stus sokat szenue
det erettet.

Niolczadszor gondold
meg hogij Christus az mi
edes meg valtonk, az elõ
Istennek artatlan fia te e
retted zegeni el veszõ bw
nõfert sokat szenuedet:
De inkabvallion mit szē
uechte olliat ki az õ erted
valo senuedesehez hason
lo vagij egienlõ volna, eõ
maga mongia penig zent
lanosnal. 18. Emlekezze
tek megh vgimond az en
besze

TECZIKE.

beszedemrõl, kitt megh
mõdottam ti nektek, hogi
az szolga nem nagjub az
õ Vranal, vgian sem kell
az szolga dolganak iob
nak lenni az Vraenal. An
nakokaert twrij te is es mō
giad magadban eszt, Nã
Christus ki Vram enne
kem sokat szenuedet en
erettem szolgaiaert, Enis
hat szolga leuen vallion
miert ne szenuednek egij
keueset Vramert, es az õ
keduejert.

Az Kilenczedik fw
igi neueztetik, Chri

D 4 stuste

48
FWVES KER-
stus te veled szenues
dett eggñwtt.

Kilenczedszer gondold
megh aztis, hogij Chri-
stus meg mostis twr te ben-
ned, este veled, mert az te
niaualiadat o magara ve-
szi, es vgi tartia mint ha
eo magan leot volna, Az
mint o magais meg eleue
megmondotta, hogij az
vtolso napon ezt fogia
mondani: En eh, szomiw,
mezitelen, vendegh, be-
tegh, es fogoli valek, es rij
engemet oromest fogada-
tok; mert bizonij valamit
az leg

79
TECZIKE.
az leg kissebikkel, az eni-
mek kozzol miueltetek,
azt ennekem czielekedte-
tek. Im hol nezhecze Chri-
stus azt mongia, hogij mi-
kor neked gonoszul va-
gion dolgod, nekies gono-
szul vagion akkor dolga,
mikor te ehezal, hat ois,
ha beteg vagij hat ois eg-
iwt fekszik veled az agij-
ban, es az ki tegedet meg-
latogat otetis meghlato-
gattia. Ha rab vagi, ois
az, mit mondhatna annak
okaert nagiub vigaszta-
lo beszedet az o hiueinek
ennel.

D s

Az

FWVES KER-

Az Tizedik fw igj
neueztetik, Az Isten
nem kesergetet meg
tegedet erodnek
felette.

Tizedszer gondold
meg aztis, hogi Szent Pal
azt mongia, hogj hiw az
Isten, ki senkit nem hagj
ereienek felette meg keser
teni, hanem olij modon e-
reszti reank az kesertetet
hogjel viselheswk. Mine-
kwnk neha vgj tecczik,
hogj Isten feletteb cijele-
kezik velwnk mikor igen
soka hagj az kerezt alatt
fekun

TECZIKE.

fekunnunk, es olliankor
azt gondolliuk hogj soha
az nagj niomorufagnak
vegefeneke nem leszen,
eshogj nem is fogunk ve-
gigh az miat az hitben al-
hatatosson megmaradni.
De nem vgj nem vgj, ha-
nem legj tokelletes az hit
ben, mert azth mongia
szent Pal hogj iol tuggia
Isten mith viselhecz el te,
vagj egieb ember, mi ma-
gunk vgj nem tuggjuk
mint o: Osztan hiwis az I-
sten, nem rak tob terhet
readannal, cziak az me-
nit el viselhecz. Ez penig
D 6 bizo

FWVES KER-

bizoniara igaz: Szent Dauid pedig azt írja 9. Psalm: nem mind örökké leszen elfelejtve az szegény meg nyomorodot, sem az nyomorultaknak reményegek el nem vesz örökké. Az 30. enekeben esmet azt írja: Cziak egészem pillanthatatlan tart az Vrhargia, es esmet gionörködik az életben. Ha estve siralmat ereszt read, reguel esmet eörömre fordittia, es esmet 103. Psalm: Nem mind eltig vizza vono leszen velünk, sem pedig örökké fogh haragunni reánk.

TECZIKE.

ank, mikeppen hogij az Atia kionörwl az ő giermekijn. Azonkeppen az Vris, kionörwl mind azokon, az kik őtet felik mert iol esmeri minemw chijnalmaniok legiunk mi es eszeben iwtt hogij porvagiunk:

Illienkeppen vigasztaltak magokat, meg az poganiokis, kiknek semmi hitek nem volt, es sok zep mondasokat hattak holtok vtan nekunk. Az mint Aeneasis magat es az ő tarsait vigasztalta mikor az tengeri haboruba D 7 volna:

FWVES KER-

volna: Ezt monduan. Isten ennek is vegeteri meg. Horatius penigh igij szol, monduan ois, meg elo iw valaha amaz rementelen kedues ora. Ouidius penig azt mongia: Giakorta vgi mond el ofzoluan egij mastol az felheo tiszta es szep wdeo tamad v tanna.

No az okaert, ha az poganiok igij biztattak magokat, Az Istennek igiretin, meniu el inkab illik mi nekunk keresztieneknek, kiknek sokkal iob, es szeb igiretunk vagion az poganiok

TECZIKE.

nioknal, magunkat minden niaualiaban batoritanunk, Ennek okaert cziakebatran legij, twrij, es Dauiddal eggiwt enekeluen mond ezt, az the szivedben. Ha szinte mind eleitol fogua, reggeligh tartana raitunk az haborusag, vgian nem esem azert ket segben az en Vramnak Istenemnek hatalmaban, es io voltaban, merth iol tuggia o minek mikor kellenni, es higgijunk telliesseggel eo neki hogijalno, kwl nem czielekezik velunk.

Az

FWVES KER-

Az Tizeneggyedik
fwnek ez neue. Isten
imadkozni hagiót
bennwnket.

Tizeneggyedszer gon-
dold megh azt is hogij Is-
ten minekwnk meg paran-
cziolta legien, hogij imad-
kazzunk, es őtet hűwk se-
gitsegől, az mint 50. Pfal-
szol David által. Hű segít
segől engemet az te nijo-
morusagodnak napian.

Az Christusus azt mon-
gia Luca 11. Capit. kerie-
tek, keressetek, es deo-
rõmbõzzetek: Ismet ezt
mon-

TECZIKE.

mongia, mikor imadkoz-
tok ezt mongiatok, Mi A-
tiant ki vagij meniegben,
Ezenkeppen Matthæ: 4.
Cziak az te Vradat Iste-
nedet imaggiad, escziak
ő nekij szolgálj: ez mon-
dasokból semmijnemw
rendbeli ember nem re-
kesztetik kij, seőt inkab I-
stentől mindennek ez pa-
ranczioltatik, hogij kőni ő
rõgienek. Batoriczd az
okaert magadat, es effele
Isten Parantsolattijanak
legij engedelmes, Alj ba-
tron elő, minden retteges
nelkw hid segítsegwl őtet
niaua-

FWVES KER-

niaualiadban, es tuggiad
 hogijigen kedues dolgot
 czielekezel ezzel o szent
 felsegenek, mert vallion
 miert nem teczenek effe/
 lekoniorges neki, ha o ma
 ga paranczjolta. Nem il/
 lik penig semmikeppē az
 megholt szenteket segit/
 segol hinnod, vagij nekik
 koniorgened, hogijio szo
 szoloid legienek Isten e/
 lott, Melij dologh igen
 nagjbaluanijimadas, es
 Istentelenseg merth erre
 semmi paranczjolatunk
 ninczien Istentol, sem pe
 nigh ezert semminemw I/
 steni

AB

TECZIKE.

Isteni igiret ninczien, sem
 egieb effele peldank az
 szent irasban. Hanem eo
 magahoz az Istenhez me
 nijesotet o magat hid se/
 gitsegol, mert lam o ma
 gais azt keuannia. Ha zin
 te penigh eziurna eszed/
 benis, hogij nem volnal
 melto (miuel hogijigen
 nagjbwnos ember vagij)
 az Isteni felseggel zolani.
 De azzal semmit ne gon/
 doli, hanem inkab mond
 ezt te magadban; Ha szin
 te mond nem vagiok mel/
 tois rea, de azert v gian tar
 tozom vele hogij Istennek
 parant/

vibog

FWVES KER-

parantsolattianak engeg/
 giek mert azt hatta, hogij
 cziak o magat hijam se/
 gitsegre, vallion inkab az
 en meltatlan sagomhoz ke/
 pest, Istenemet inkab meg/
 haragitsame (nem enged/
 uen neki, es az o parantso/
 lattianak?) Ne Istenert,
 hanem inkab ezth mond,
 En meniei Szent Atiam,
 iollehet esmerem magar/
 mat, es meltan esmerem,
 hogij bwneos es nagij go/
 nosz, ember legiek, es ar/
 ra nem melto hogij en az
 en kezeimet es sziuemet
 te hozzadfelemellichem, te
 ged se/

TECZIKE.

ged segitsegw l hialak, es
 veled szolliak, mind azon
 által im elodbe megiek es
 az te parancziolatodnak
 engedelmes akarok len/
 nem. Koniorgok te szent
 fellegednek hogij legij ke/
 gielmes az te zent hadert
 az mi Vrunk Iesus Chri/
 stusert. Amen.

Az Tizenkettodik
 fwnek ez neue. Isten
 megh halgatast
 igert.

Tizenkettodszor gon/
 dold meg aztis hogi Isten
 nekwnk azt fogatta, hogij
 megh

92
FWVES KER-

megh halgat, ha hozzá
kialtunk mint az előt va-
lo meg mondott Psalmus/
ban azt mongia: Hű legit
segwl engemet, az te nia/
ualiadnak ideieben es en
meg halgatlak, este enge/
met kezdez diczirni. Es
Christus is azt mongia, ke-
rietek es el veszitek, kere-
ssetek es meg talalliatok
dörömbözzetek es megh
nittiak, mert az ki kee, ve-
szen, es az ki keres talal, es
az ki deöreömböz fel nit-
tiak zepen. Esmet Ioh: 16.
Bizony bizony mondott
ti nektek, hogij ha az A-
iat ke-

93
TECZIKE.

iat kerenditek en neuem-
ben, hat meg aggia ti nek/
tek. Ez mondasbolis senki
nem rekesztetik ki hanem
inkab minden ember be-
foglaltatik ki az Christus
neueben valamit tud ker-
ni, az az, kij az Christus/
ban hiszen, es nem ketel-
kedik ő benne hogij Isten
neki Christus kedueiert,
megh kegielmez es megh
halgattia kőniörgezet. E-
zeknek mindniaian Isten
től megh igirtetet, hogij
meg halgattia bizonnial
őket, es mideneket vala-
mit Christus neueben fog-
nak

FWVES KER-

nak kerni megh aggia nekik.

Ezzel biztasd te is magadat es kerij mindent valamiszwkleg Istentol bizuasft Christus neueben, es ne ketelkeggiel penig benne, hanem hid tokelletesfen hogij Isten neked bizzonial mindent meg ad, valamit illienkeppē kerz o tole, mert o maga az bizonyos igazsag nem mond hathamissat, Ha penig len szinte ollijan hamar nem aggiais azt megh az mit kerz, mind az altal twrij, vaarij, es ne ketelkeggiel, mert

TECZIKE.

mert bizonyij szinte iokor aggia megh mert cziak o maga tuggia, mikor vagon let iob ideie, es ha szinte nem ollj modon aggiais meg, az mint te velted volna, vgian iob moddal aggia azert meg. De megh ha szinte vgian azt nem aggiais neked megh, az mit keuantal tole, tudni illik neked valami nem hasznodra, seot inkab karodra es veszedelmedre volna (az mint hogi cziak o maga tuggia azt iol, mi legien nekwnk artalmunkra es mi nem) mind azal

E

tal v/

FWVES KER-

talvgian valami hasznos
 bat ad azért merth vgian
 változhatatlan az ő besze
 de: Annakokaert az tei/
 madfagod sem lehet hia/
 ban valo, az mint Szent
 Bernatis mongia: Hogij
 senki ne vellie imadsagat
 semminek, mert mondom
 vgimondtinektek hogij I/
 stenis, az kit imadunk kő/
 niörgeswnket semminek
 nem alitia, Mert mineke/
 lőtte imadsagunkat el ve/
 geznök, annak előtte be/
 irattia ő szent felsege az ő
 kőniuebe.

Annakokaert bizuast
 remil/

TECZIKE.

remilhetiwk, az kettő kő
 zól ennek egiket, vagi azt
 hogij eő szent felsege azt
 aggia meg minekwnk, az
 miért keőniörgwnk vagij
 penig halattia hogij az mi
 nekwnk nem hasznos, hat
 inkab azt iora fordittia, es
 minekwnk hasznosbat ad
 erette, merth mi nem
 tuggiuk mindenkor mith
 kerwnk es mith illik ker/
 nwnk, De eő szent felsege
 megh kőniörwluen az mi
 tudatlanfagunkon, vgian
 hozza veszi azért az mi/
 madfagunkat, es minden
 valami nekwnk hasznun/
 kra ninczien, es kit nem is

E 2 illik

FWVES KER-

oratio pe
netraē
coelos
in vultu
ti hui
doner
optatano
bis ad se
ret
S. B.

illik meghadni, affeleket
nem ad bezzeg megh,
mindazaltalvgian nem
hiaban valo, azert azzal
az mi keőnieőrgeswnk,
miert hogij Isten olj szor
galmatos gondot visel re
ank, hogij valamikor vala
mit olliat (kit nem illenek
kernwnk) ertetlenkeppen
kerwnk, hat nem halgatt
meg affele kőnieőrgeswnk
ben, seőt inkab azt oljra
forditia, ki hasznosb do
logh minekwnk ezek az
szent Bernat igeij.

Hogij ha peniglen ne/
ked itt az iutna eszedben,
hogij

TECZI KE.

hogij nem volnal arra
melto hogij az Istenteől
megh halgattassal, hat es/
met ne gondolij semmit
vele, se ne szabd magad
affele gondolathoz, seőt
inkab az Isten igeiehez
szabd magadat, Melij Is/
teni ige neked azt ielentij
hogij Isten megh igitte
azt te neked, hogij megh
halgat. Mert ő (az minth
ez elött meg hallad) sen/
kit ki nem rekezt az igiret
ből valaki szive szerenth
az Christusban valo igaz
hitbeől, es vgian azon
Christus neueben ker va/
lami

E 3 lami

FWVES KER-

lami iot tőle, Ez fele Iste-
 ni igiretnek teőbbet kell
 hinned mint ez egész vi-
 lagnak vagij mint az eőr-
 dőgnak, vagij penig az te
 magad testenek verenek.
 De meg ha szinte egij An-
 gial ieőneis hozzád me-
 niorzagbol, hogij teged
 megh keferczien, es azt
 mondana hogij Istennek
 nem kel az te imadsagod:
 hat vgian bizuaft megij
 meg kell az Isten igireti-
 ben maradnod, es ezt
 mondanod, vgian nem ke-
 telkedem nem, merth te
 Vristen igirtel nekem
 megh

TECZIKE.

megh halgataft, eszt hisz-
 em hogij ennekem megh
 nem maflod, es hiszem
 hogij az en meltofagom/
 hoz kepest nem akar sz ha-
 missa lenni ezt vgian iol
 twdom, es el hittem.

Ofztan igis szolhacz
 az te imadsagodban, V rā
 en meniei Szent Atiam,
 iol esmerem magamba
 hogij nem vagiok arra
 melto hogij the engem
 szegenij megh niomoro-
 dot vndok bwnős embert
 meghal gas, es ennekem
 azt megh ad az mit tőled
 kerek, mind az altal miert
 E 4 hogij

B

F W V E S K E R-

hogij minekwnk meg igir
 ted, hogij minket megha/
 karz halgatni valamit ke/
 rwnk az te szent fiad, az
 mi Vrunk Iesus Christus
 neueben, Ez te szent fel/
 seged fogadasaban biz/
 uan iarulok most te elod/
 ben es kerlek tegedet,
 hogi meltoztassal (emezt
 vagij amaszt) ennekem
 megadni, az te eggietlen
 egij fiadnak, az mi Vrunk
 Christusnak erdemeiert,
 nenezzed az en bwnei/
 met de tekinczied az te
 szerelmes szent fiadat, es
 bocziasd meg nekem o e/
 rette

T E C Z I K E.

rette az en bwneimet, es
 halgas meg engemet az o
 erdemeert, ha szinte mel/
 to nem vagiokisen, vgian
 melto azert o, hogij az eo
 kedueert engem meghal/
 gas, mert az te szerelmes
 magzatod, meliben neked
 kedued tolt, eskinek ked/
 ueert te mindent eoreo/
 mest meg miuelsz, vala/
 mit te teoled keuannak,
 mert ha erettwnk attad,
 mire nem aijandekoznal
 vele eggijwt mindeneket
 minekwnk? Eshogij ha te
 az te legh dragab kinczie
 det, ki ez földön es egben
 E 5 vagion

FWVES KER.

vagion az te eggietlē egij
fiadat aijandekoztad, mi-
re tagadnal megh tólwnk
valami kisseb dolgot. An-
nakokaert ad megh enne-
kem ezt, es segelij meg en-
gemet az te fogadasod sze-
rent amaz te eggierlen
egij fiadert az Iesus Chri-
stusert, Amen.

Az Tizenharmadik
fwnek ez neue. Az
Isten irgalmas.

Tizenharmadszer
gondold megh hogij Isten
termeszet szerent irgal-
mas: Annakokaerte o ne-
kijs

TECZIKE.

kijs megh elik iziue az mij
niomorusagunkon, mert
igij vagijon megh irua
Ioel 2. es az 103. es 145.
Psal: kōniōrwlo es kegiel-
mes az Vr, twrheto es i-
gen nagijio, es esmet az
103. Psal: Nem czieleke-
szik vgijmond velwnk az
mibwnwnkszerent, sem
penig az mi vetkwnk sze-
rent nem fizet meg. Mert
az menire magos az egh
ez földtöl, oli igē megero
sitette az o irgalmassagat
az otet felokōn, oztan me-
ni tauolij vagion az nap
kelet az nap nyugattol, olij

E 6 an me/

FWVES KER.

lian mezze tauoztattia el
mi tólwnk az mi bwnein/
ket, es esmet az minth az
Atia kōniōrwl az eō gier/
meken szinte vgij keōniō/
rwl az Vris az ōtet feleō/
kōn.

Annakokaert bizon/
nial elhid, hogij Isten eō
zent felsegeis zannia azte
niomorufagodat, szinte
vgi mikent az Atia mikor
meg vezzōzi az ō gierme
ket, vagi hogi egiebkeppē
gonofzul vagion dolga,
hattottan meg szannia es
megelik sziue raita, szin/
te igij, meghid hogij az I/
stenis

TECZIKE.

stenis meg segel tegedet,
az the niomorufagodnak
szinte iob ideiekoran etc.

Az Tizennegiedik
fwnek ez neue. Isten
mindenhato.

Tizennegiedszer gon/
dold meg aztis, hogij I/
sten mindenhato, Vr, az
mint ō magais mongia A
brahamnak en vgijmond
mindenhato Isten vagiok
Es Christulis igijzol Mat.
19. Istennel minden dol/
gok lehetők vgijmond, es
Gabriel Angialis ezt
mongia Marianak Luc. 1.

E 7 Isten/

FWVES KER-

Istennel semmi ninczien lehetetlen, es esmet Apo. 4. Capit: Szent, Szent, Szent, az Isten, az Vr mindenható, az minth mongiuk mies az Credo ban: Hiszek egij Istenben az mindenható Atiaban.

Effele nagij hatalmat es mindenható voltat meg mutatta az teremtesben nis, mikor meniet, es földet, es minden allatokat, semmibeöl hanem cziak az ő igie által teremtet, es megtart, ha azért Isten hatalmas, kinek kezében mindenek vadnak, es mindenek

TECZIKE.

denek meg lehetők ő nala. Tehat bizoniara tegedis meg segel, es megh aggia keresedet.

Az Tizeneöteödik fw ez. Bölczij az Isten.

Tizen eötödszer gondold megh hogij Isten bölczij Vr legien, ki minde neket tud, es ert es ki v gian ő maga az bolczieseg, melliet megis ielent mindenfele allatoknak, es ezvilagnak teremteseben megtartasaban, es minden egieb fele tetemenie ben.

Anna

FWVES KER-

Annakokaert ez czik/
 kelt ved elõ es illien kep/
 pen vegez felõle: Tudnõj
 illik: ha Isten: bõlczi es eõ
 maga az bõlcziefeg, hatt
 bizoniara kõnnien vtat es
 modot talal, melij által
 teged megh segelhet es
 iol tuggia penig mikor le/
 gien legh iob ideie, hogij
 meg segellien, es mikep/
 pen, es hol segitsen megh,
 Annakokaert hid õtet se/
 gitsegõl, es aianliad mind
 magadat, dolgodat neki,
 eõ iol tuggia mitt kellien
 czielekedni veled.

Az

TECZIKE.

Az Legh vtolso fw
 ez fwues kerteczij
 keben igij neuez/
 tetik.

Eõrõkke valo Bodogfagh
 kõuetkezik ez vtan.

Vtolsoz gondold
 meg hogij ez ideiglen va/
 lo niomorusagodat, õrõk
 ke valo õrõm fogia kõuet/
 ni, az mint Christus mon
 gia Matt: 5. Bodogok vgi
 mond azok az kik banatot
 viselnek, mert meg vigaz
 taltatnak, es esmet Io: 16.
 Bizon bizon mondom ti/
 nektek, tñ sirni es zokog/
 ni fog

FWVES KÉR-

ni fogtok, ez világpenig
 az ellen örölni fogh, es tñ
 penigh bankodni fogtok,
 mindazáltal az ti zomoru
 sagtok öröme fordítatik,
 es senki el nem veszi ti tö-
 letek azt az örömet: It hi-
 szem hallod, hogij Isten
 ez kis ideiglen valo nio-
 morusagerth örökke valo
 örömet, es vigassagot ig-
 er. Es 1. Pet. 1. Az Isten
 minket esmer vizza szwt
 elő remensagre, az Chri-
 stus Iesus fel tamadasa al-
 tal, el nem mulando, ma-
 kula nelkwl valo, es el
 változhatatlã öröksegre,
 melij

TECZIKE.

melij az előt meg szerze-
 tet ti nektek, kik most egij
 kiczin ideiglen bankod-
 tok kwlomb kwlomb fele
 kilirtetekben. Ez kij
 mondhatatlan eöröm le-
 szen penigh, az minth
 Christus Szent Matt: 13.
 szol: Akkoron vgijmond
 fognak az igazak fenlenij
 mint az nap, az o Attiok
 nakorszagaban, Es esmet
 Matt: 22. hasonlatosok le,
 sznek vgijmond eörökke
 az membeli Angyalok-
 hoz. Az Apoc: 21. resze-
 ben ez vagion irua: Es az
 Isten vgimond el fogia
 min/

FWVES KER-

minden kőni hullatafokat
 törteni az ő orczaíjokrol,
 es az halál nem lezen tőb
 be, sem banat, sem siras,
 sem faidalom, mert az el
 seő elmult: Szent Palis
 Rom. 8. igíj szol: En azt
 hízem hogíj ez vilagi nio
 morusagh nem erdemli
 am az nagíj dicziőseget,
 melíj meg ielenik raitunk
 es esmet 1. Cor: 2. zem nem
 latta sem fwl nem hallotta
 es senki elmeieben sem
 twnt az az dicziősegh, az
 melliet az Isten az őtet fe
 lőknek megszerzet &c.
 De minekunk Isten meg
 ielentette az ő szent lelke
 által.

TECZIKE.

által, 1. Pet: 1. Akkoron v/
 gíj mond fogtok eőrwlni
 meg mondhatatlan, es di/
 cziőseges őrómmel, es az
 tíj hiteteknek veget auagíj
 folgiat, el veszitek az tíj
 lelketeknek wduosseget.

Oh minem ő kíj mond/
 hatatlan, es megh fogha/
 tatlan eőre őm lezen ez,
 ahol mi az mi edes batian
 kat Vrunkat az Iesus
 Christust szinre ől szinre
 mind az Angialokkal, es
 egieb szentekkel egietem
 ben, kik ez vilag kezdeti/
 től foguan voltanak, es
 kiről kwl őmb kwl őmb fe/
 le zep czielekedeteket hal
 lottunk

FWVES KER-

lottunk, megh lattiuk,
 mind az Patriarkakat, A/
 damot, Settet, es Enokot,
 Noet, Abrahamot, Sarat,
 es Isakot, Iacobot, Iose/
 phet, Moyses, Iosuet, Sa/
 muelt, Daudidot, es mind
 egiebeketis, Az Prophe/
 takatis Illiest, Zakariast,
 es az többit, Szinte igij
 kereszteszent lanostis,
 es az Szent Azzoniokat,
 Mariat az Christus An/
 iat, mind az Apostolokat,
 szent Pwspököket, Marti/
 romokat, es mind egiebe/
 ket, az kik ez vilagbol
 az Christusban valo hit/
 ben

TECZIKE.

ben multanak kij, mint A/
 tiankat, Eöfunker, batian/
 kat, es nenenkhugainkat,
 öczijeinket, felelegwnket,
 giermekwnket, fogorin/
 kat, angiunkat, rokonun/
 kat, es mind egiebio bara/
 tinkat, kik az Christusban
 multanakkij. Mindeze/
 ket az mitulaidon szem/
 wnel fogiuklatni, es meg/
 fogiuk esmerni, es inkab/
 fogiuk esmerni mint itez
 vilagban eltwnkben es/
 mertwk volna, es meg az/
 okatis mind megh fogiuk
 esmerni, kiket itt ez vilag/
 ban nem esmertwnk, Az
 mint

118
FWVES KER-

mint tuggiuk hogij az ka/
zdag emberis megh esme/
re Lazart az szegenij kwl
dust, es Abrahamot is, kit
eõ az eleõt elteben soha
cziak szemeuelsem latott
vala, merth hiszem azt
mongia: Kerlek vgimond
Atiam Abraham &c. Kit
Iollehetnem igen közel/
ról hanem mezzéről lat
vala, mindazáltal vgian
meg esmere azert. Mert
az Istentelenek is ez életv
tan, minden hozzaiok ha/
sonlot meg fognak esmer
ni, De õ magoknak valo
nagij kenra, es keserw bu/
ra. Az

119
TECZIKE.

ra. Az minth Christus is
mongia Luc: 13. ott leszen
suas riuas es fogh czikor/
gatas, mikor vgijmond la
tni fogiatok Abrahamot
Isakot, Iacobot, es mind
az Prophetakat az Isten/
nek oszagaban. Ti maga
tok peniglen ki rekesztue
lesztek. Az Bölczieseg/
nek kóniuenek 5. resze/
ben. Az koron fognak v/
gijmond, az hiitek allani,
nagi örömmel azok ellen
kik oket meg niomorgat/
tak itt, es az õ munkaño/
kat el vetettek. Mikoron
peniglen azok azt fogiak
F latni,

F W V E S K E R-

latni, felette igen megfog
nak retteni, illien bodog
sagon, kit ōk ingiē sem vel
tek volna, es ō magok kō/
zōt az ō lelki esmeretek/
nek nagj banattiaban, es
kinniaban ezt fogiak mon
dani fohaszkoduan. Ihon
ezek azok, kiket mi cziuf/
sagh gianant tartottunk,
es szidalmas pelda beszéd
gianant veltwk eōket len/
ni. Mi vgjmond bolon/
dokezeknek itileteket alit
tiuk vala lenni bolondsag
nak, es az eō vegeket sze/
giennekesime mikeppen
zamlaltattak az Isten fiaj
köz/

TECZIKE.

közze es az ō ōreōkfegek
az szentek közōt vagion.

Ha azokaert az Isten/
teleneknek es az karhoz/
taknak ō magok közōt va
lo illien esmeretek lezen?
menuel inkab az bodo/
goknak? Egj aranjszaiu
szent Ianos Piskeis kit el
wldōztek volt hazaiabol,
igj irt mas el kergettetett
iambor piskeknek: Akko/
ron az Martiromok vgj/
mond ki ki megh fogia es/
merni azokat az kik ōtett
kinzottak. Es visszontag
esmet affele kegietlenekis
azokat az kiket kinzot/
F 2 tak.

FWVES KER-

tak. Szent Agoston Do/ctoris penigheztiria, egij
 ōzuegijazzonnak: hogij
 iobban fogia az eō Vrat
 az mas vilagon esmerni,
 mint itt esmerte. Szent
 Ambrusis aztiria, egijke
 resztien meg holt Teodo
 sius Chaszarrol, hogij im/
 mar halala vtan, Constan
 tinus Cziaszart, es Grati/
 anustis fogia esmerni, az
 ōrōk bodoglagban. Szin/
 re igij mies mindnjanan
 fogiuke gimast esmerni, es
 latni, mert az sziw hamar
 meg fogia nekunk mon/
 danij hogij mindgiarast
 megh

TECZIKE.

megh esmerijuk, es fogiuk
 tudni mondani, ez vgij/
 mond az mi elseō Atiank
 Adam, ez Abraham, ez
 David, ez szwz Maria, ez
 Peter, ez Pal, ez Bertalan
 ez Szent Agoston Doctor
 ez az en Aniam, fiam Le
 aniom, es egieb baratom.
 Es igij fogunk az Istennel
 az ōszerelmes fiaual, az
 Angialokkal, es mindē zē
 tekkal reszeswlni, amaz
 nagi ōrōmben esvigassag
 bā, melij ōrōm minekwnk
 it ez vilagban eltwnkben
 elmenkbē nem twnt, sem
 okossagunkban be nem
 foghat

F 3

FWVES KER-

foghattuk, sokkal inkább ki
nem mondhattuk: ot nem
fogh több síras, több felelem
banat, vagj keferw seg len
ni, hanem alhatatos es
meg rögzöt nagj öröm es
vigasagh. Ez fele öröm
penig nem cziak eszten/
deigh, tizig, huszigh vagi
többig fog tartani (ki iol/
lehet hogj cziak az is eleg
sok volna) hanem mind
örökke meg marad veghe
tetlenwl, minden fogiatko
zas nelkw es vgj penig/
len hogj nem szwkseg fel
ned raita minth egieb ez
vilagi örömnek hogj ve/
ge leg/

TECZIKE.

ge legien. Miczioda az/
ert minden ez vilagi vi/
gassag, vagj ideiglen va/
lo niomorusagh, ez veghe
tetlen eörömhöz kepest.
Es noha mikor neha la/
tunk valamely embert, ki
20. 30. auagj 40. eszten/
döt auagj telliessegel min
den eletet vigasagban mu
lattia el (ki iollehet ritkan
es sik) hat igen feletteb va/
lo nagj bodogsagnak tar/
tiuk azt, es v gian vgj te/
czik minekwk, hogj bo/
dogbak nem lehetnenkin
kab ha minekwk is vgj
lenne dolgunk, noha sem/
gibba F 4 mi ez

FWVES KER-

mi ez vilagij eorom nin-
chien (az mint kozpelda-
ban szoktak mondani) ba-
nat nelkw. De vgian mi-
czioda azert az eoreom-
hoz kepest, ki orokkon o-
rokke, minden el hagias
nelkw, es annak felette
minden banat, es megh-
bantas nelkw, (nem mint
ez vilagi) fog lenni.

Szinte ezenkeppen mi-
kor mijsio. auagij 6. vagij
1. auagij inkab cziak fel-
esztendeigis betegek va-
giunk, vagij egieb niaual-
iank vagion, vagij valami
szerenczietlensegvagian
addig

TECZIKE.

addig raitunk, akkoron
veghetetlenek esigehoz-
zunak tecczik az mi ne-
kwnk. De vgian miczio-
da azert az: ha szinte 38.
esztendeig fekwnelis be-
tegsegben, minth Ioan-
nis 5. amaz szegenij, vagi
ha egesz eltedben egij sze-
genijbeel poklos ember
volnalis, es annak felette
sok fele keserwsegekkel
meg volnal terhelue, vgi-
an mi volna azert vallion
emez ki mondhatatlan o-
rokkevalo, es meg rogzot
oromhoz es bodogfag-
hoz kepest: Vallion in-
F 5 kab

FWVES KER-

kab nem valliuke mies
 azt Szent Pallal eggiwt?
 hogij mind ez vilagi nio/
 morusag, kin, es egieb bu
 songas, nem erdemli, azt
 az bodogsagot, melnek
 raitunk meg kel ielenni.

Az mint Arani szajju
 szent Ianosis szol, az sze/
 genij Lazarrol valo pre/
 dikatioiaban, ezer eszten
 do amaz iouendo bodog/
 saghoz kepest, vgijmond
 cziak anni mint egi cziep
 viz az tenger ellen es mit
 mondhatni tobbet ennél
 mint az kinek vege nin/
 czien? mint az álom vala
 mi bi/

TECZIKE.

mi bizonios dologhoz ke
 pest, szinte ollijan mindē
 ez vilagi orom, ama zveg
 hetetlē vigasaghoz kepest

No azokaert ha szin/
 te vgij volnais, es hogij te
 raitad ez kerez, vagij nio
 morusag megh egij ideig
 tartanais, auagij ha szinte
 meg kellene bele halnodis
 hat vgian tudod azert es
 bizonijos vagij benne,
 hogij iob, es orokelet, es
 vigassag fogia ez te nio/
 morusagodat keouerni,
 cziak hogi alhatatossan es
 erossen hid hogij Isten ne/
 ked kegielmes Christus
 F 6 kedue/

Fwues Kerteczike.

kedueert, es ha ebben
megh maracz vegiglen:
Merth az ki vegig megh
marad azt mongija Chri-
stus hogija az idueozwl.
Ehez segellien tegedet Isten
az mi edes Atiánk,
Szent lelke által,
zent fija kedueert.

AMEN

*Familiaru est Cor meum.
tanquam flos aquae in rivi-
sione ante faciem tuam
Domine.*

*Fr. Torok: Lj.
Philem ez az bott, lett ora
dall fed est.
Nemcsak az liben, egiedul alig fersz
Siminden segletire labaidal fersz
Leonib segiet eben, lass azere
Citut kers.*

172
Folsep fellekied ki rojad mofolyiv
A zora tabasordra tejeel okoflatott
Leher vanatioka komik flet adott
Femes ruhagaban mint lam felforviodot

133
T V D O"
MANI.

Mint kellien az Ember-
nek magath mindenkor
olijkor tartani mikor

Szerenczietlen.

sey esik rai-

ta.

E Leõszeõr illik neked
Ezt megh esmerned
hogij Isten akarattia sze-
rent törtent legien raitad
az mint Christus mongija
Matt. 10. minden haiatok
szala vgijmond megh va-
gion szamilalua az tñfeie-

F 7

teken.

teken. Masodszor megh
kel teneked az te eletedet
gondolnod, te magadatt
mint bwneosembert meg
esmerned, ki nem cziak
az ielen valo bwntetest,
hanem mindenfele egieb
ez vilagi es orokke valo
bwntetestis erdemlettel
megh az te bwneiddel, es
engederlensegeddel, es az
ert illikezt neked monda
nod. Igaz vagij Vram es
igaz az theitiledis. Har
madszor biztasd maga
dat az Vr Iesus Christus
al, hogi o eretted holt meg
es neked az o testeuel ve
reuel bwneidnek boczia
nator

natot szerzet. Illien
ben penigh illik neked Istent
kerned hogij lenne ke
gielmes, es irgalmas, ne
ked; es bocziaffa megh az
te bwneidet, Christus ked
ueert. Hogij peniglen te
ez te hitedben meg ereos
seoggiel, es inkab biszo
niosb legij az Istennek ke
gielmeben, illik teneked
az te kereztlegedetis meg
godolnod, es hogi halehet
szwksegh az kiualtkeppen
valo Absolutiot, es az mi
Vruuk Iesus Christusnak
testenek es verenek Sacra
mentomat hozzad ven
ned; Merth hogij meg ke
resztel

resztelkedtel. Innen veheted eszedben, hogij te is eggike legij azoknak, meli ket Isten Iduoziteni akar, cziak hogij az Christus feleol valo Euangeliumnak higij, merth Christus azt mongia hogij az kij hiszen es megh keresz telkedik iduozwl. Hogij peniglen the az Christus paranczija olattijara, bwnoidtol meg oldoztatol.

Azon megh esmerheted hogij az Christus által niert bwn boczianat, the readis nez, es hogi Isten elot, meniegbenis bizoniara Christusert meg oldoztatol:

tatol: az az minden bwnoid meg bocziattatik, mert Christus is azt mongia valakit vgijmondtij megoldoztok az földön, meg oldualeszen az eghbenis, elmet azt mongia valakiknek meg bocziattiatok bwnoidket meg lesznek bocziatua Ioann: 20. Cap: Hogi peniglen Christus az o testenek, es az o verenek neked ielet aggia enni ezinnia, azon erheted hogi te is bizonnial eggike vagij azoknak kiknek bwnoidkert Christus az o testet halalra adta, es az eo veretki ontota, mert Christus

138
us azt mongia, vegietek
es egietek ez azen testem
melj tñ erettetek adatik,
vegietek, es igiatok ebből
mindniaian, ez azen ve/
rem (Mar: 14.) az Vj te/
stamentome, ki kijontatik
bwnötöknek boczianat/
tiara. Ti erettetek vgij/
mond, kik eszitek es izza/
tok, mert vgianis azok/
nak szol eő: Ime igij nem
cziaak hallodfwleddel, de
inkab kwlső keppenis sze/
meddellatod, es vgian er/
zed az szaiaddalis, hogij
neked kegielmes Istened
es A tiad vagion menieg/
ben, ki neked bizoniara
megh

139
megh bocziattia mñnden
bwnödet Christufert, ha ő
tőle tizta ziből keuanod,
szinten igij emlekezzel
meg az te keresztsagedrő
lis, es hogij ha nem mostan
saggal vetted hozza az
Sacramentomot, es ha sze/
ret teheted: Hat ne vtald
meg es ne legij, az Chri/
stus igeienek (az hol azt
mongia, vegietek es egie/
tek, vagij igiatok vgij/
mond) engedetlen, es ved
hozza az tennen magad
iaura halaadással, es vi/
gasztalalodra. Ha penig/
len valamikeppē nē rehe/
ted szeret, hat biztasd ez/
zel ma/

140
zel magadat, hogij ez elöt
egi nehanszer vetted hoz
zad, es hogij most sem v/
talod meg seöt inkab örö/
mest sziued zerent keuan
nad, mert Isten irgalmas/
saga mertekhetetlē, mert
ō kōniōrwl az mi niomo/
rusaginkon, es igen megh
indittia öt az mi fohasz/
koda sunk, es az akaratot
teteminiert h veszi cziak
Christusert az eō eggiet/
len egij edes fiaert kiben
mi hiszwnk. Amen.

Negiedszer eleōdben
vegied ezt vgian igen bi/
zoniaban az te sziuedbē,
hogij az vtan bwntōl szi/
ued

141
ued szerent megh eōrizd
magadat, es hogij iot czie/
lekeggiel, az mint keresz/
telō zent lanosis mongia:

Tegietek vgijmond
az igaz pænitentianak
giwmeōlcziat, es Chri/
stusis azt mongia Ioan: 19.
az vizkorfagosnak. Ime
meg giogiultal vgimond,
meg lasd hogij ez vtan ne
vetkezzel, hogij valami
gonozb ne essek raitad, es
elmet amaz hazassag teō/
rō gonoz azzoni allatna/
kis azt mongia: Eregijel,
es nevetkezzel tōbbe. To
uabba meghis kell neked
mind azoknak bocziat/
nod az

112
nod az kik tegedet vala/
mikor valami haragra in/
ditottak, es azokkal vizon
rag meg kell bekelned, ki/
ket the megh bantottal,
hogij bekefeglegien mind
meniben földön, te keöz/
ted, es az te felebaratod
között.

Eötödzer, töredelmef/
seggel kell the neked az
keresztet fel vened, es
Christus vtan viselned, az
mint Christusis mongia,
hogij az kijötet akaria kö/
uetni, annak fel kel venni
az keresztet, es ötet keöz/
ued vele, &c.

Hatodszor Istennek ha
lat agij

113
lat agij ezen hogij megis
illien kegielmessen, cziele
keszikveled, es teged nem
fozt megh telliesleggel,
mijnden atta iauaitol,
hogij cziak egij penztis
vagij cziak egij czerna
szalt testeden, egij szalma
szalt zantoföldedē cziak
egij magoczijkat chwrod/
ben hagiót vagij hogij pe/
nigh cziak egij ital vizetis
ad, vagij egij embert hagij
io akarodda, vagij penig/
len hogij testedben neked
cziak egij tagodatis eges/
segben haggia, hogij vala
mi ertelmecziket adot, es
hogij megh az feöldön nis
G hagij

1144
hagj elned. Kel penig ne/
ked halat adnod errõlis,
hogj az eõ iauait, mellie/
ket elmet vizza vet tõled,
enni ideighatta volt tene/
ked kõlczion, szinten vgj
az minth hogj neked sem/
techenek mikor valakinek/
tevalamit adnal kõlczion,
hogj ellien vele, es az ki/
nek attad volna haragun/
nek, es szitko zodnek mi/
kor vizza kered. Noha/
meltan te read nem harag/
hatnek, ezert hogj cziak/
kõlczion attad volt nekj,
es enni ideig vartad el.

Hetedszer es vtolszor,
szorgalmatossaggal is kell
imad/

1145
imadkoznod, es Istent nia/
ualiadban Christus neuve/
ben segitsegw l hinod, Az
az Istent kell kered hogj
segellien meg Christusert
es vard el tõredelmesség/
gel az segitseget, mert az
ember soha nem lehet olj
nagj betegsegben, olj
szwklegben, vagj penigh
olj el hagiõ sem lehet,
hogj Isten nem segithet/
ne neki, es bizoniara meg/
his miueli hogj ha lattatik
ionak lenni nekj:

Ha szinten penig nem
lattatik is ionak lenni hatt/
vgian nem leszen hiaban
telliességgel imadsagod,
G 2 Mert

146
Mert ha szinten az niaua/
liaban hadnais megh hal/
nod, hatt vgian bodogfa/
goski mulast fog adni es
Christus kedueert, viszen
teged az eorokke valo eo/
romre, niugodalomra, me
lijre segellien mind tege/
det, es mind minket az Is/
ten az mi edes Atiank az
o Szent lelke által, az o eg
gietlen egij szerelmes fia/
ert az Iesus Christusert,
Amen.

*Mikeppen tarczia ma
gat az Ember az ha=
lalnak oraiaban,*

Ec.

I. Ha

147
I. Ha latod hogij Isten
akarattia legien hogi meg
kellien halnod, hat erezd
magadat oromest es tore/
delmeseffel, az o akarat
tianak.

II. Masodzor agi halat I/
sthenek mindennemio te
teminiert, mellieket meg
mutatott neked egesz ele/
tedben fokuppen penigh
ezert agij halat hogij ez i/
dot hatta erned, melijben
te az o igijet tisztan hal/
lod, es az Sacramentomo/
tis az te hitednek erofsi/
tesere az eo szerzese sze/
rent veheted hozzad.

III. Harmadzor kerd
G. 3 hogij

hogij Isten az ő szent fia
kedueert legiē kegielmes
es irgalmas neked.

III. Negyedszer aian/
liad az te lelkedet az ő ke/
zében, nem szwz Maria
kezében, minth regenten
az papasagbā tanítottak.
Maria kegielemnek annia
vgijmond, te eōriz megh
minket az ellensegteōl, es
az halálnak oraiāvegihoz
zad, Ez peniglen niluan
valo baluani imadas volt,
es telliesseggel minden i/
gek karomlok, kīj kellen/
keznek az egesz zent iras/
sal, melliekaltal egijneha
ní ezer lelkek (Istē kōniō/
ruliōn raitok) meg czialat
kozta

koztanak Te peniglen ne
czielekeggiel igijhanem
aijanliad te az te lelkedet,
cziak Istennek az te edes
teremteōdnek es A tiad/
nak, merth eō tenem tette
az lelketh, eō ualtotta, es
mentette megh az ő edes
fianak dragalatos szent
uereuel es őtet illeti azo/
kaert, es senkitt egiebet,
mert cziak eō egijedōl tar
thattia megis, az mint
Christusis mongia, senki
ugijmond eōket az en ke/
zem kōzzōl ki nem raga/
ggia, es senki nem raga/
ggia ki azen A tiam kez/
ebōl, mert en es azen A

G 4

tiam

150
tiam eggiek uagjünk.
hat annakokaert aňjanlı
ad cziak neki, es bizonios
uagj benne holmaracz
megh, tudni illik Isten/
nek kezeben.

Vtolszor aňjanlıad azo/
katis neki, az kike itt el/
tedben gondot uifeltel es
kikreol szorgalmatos ua/
gij, hogij ualamekkeppen ki/
mulasod utan niomorul/
take el hagiattak lehet/
nek. Ha ezt miueled, hat
higgied hogij io gondui/
felotok uagjon, mert ha
ez alhatatlan vilagban
megh vadnak egijnehan
emberek kik hiuek es szor
galma/

151
galmatos gondot uifelnék
azokra kik nekik aňjanlat
tattanak, nem de nem vi/
felne é az Istē sokkal inkább
gondot azokra kiket neki
aňjanlottanak, vallionin/
kab hiuebbeke Iambor/
bake az emberek az Isten
nel: Tauollegien az hogij
ő neki tōbet nem hinnenk,
kiualtkeppen miert hogij
ő maga igirte legien hogi
az aruaknak, es ozuegie/
knek Attia, es biraia akar
lenni. 68. Psal: Imadkoz/
hatol penig illien modon/
nis te.

*Az halalnak ideieben
ualo Imadsagh.*

G 5

Vram

152
Vram örök Isten, en me/
niei Atiam, miuel hogij
vgian te akaratod, es te ne
ked igij te czik, hogij enne
kem most meg kell hal/
nom, azert bator legien
az te akaratod, ihon ua/
giok en edes Atiam. Ha/
lat adok penijgh neked,
mindennemő io uolto/
drol, melliet tellies ele/
temben nekem meg ielen
tettel, kiualt keppen pe/
nigh ezert legien neked
nagij hala, hogij te az te
edes fiadat az Iesus Chri/
stus, az te igid altal ne/
kem megjelentetted, ho/
gijötet meg tanultam es/
merni,

153
merni, es Immar most bi/
zonnial iol tudom, hogij
cziaak ő egiedől az en lduő
zitóm, es bodogitom, ki
ennekem az ő kinniaual,
es halalaua nierte meg
az te kegielmedet, es ked/
uedet, kerlek azonniste/
ged legij kegielmes enne/
kem, es bocziafd meg ne/
kem az en sok bwneimet,
melliekkal tellies eletem/
ben ellened uetkeztem,
mert sziuem szerent ba/
nom, bocziafd meg Vri/
sten az te nagij irgalma/
sagod szerent, az te sze/
relmes fiadert az Chri/
stus Iesus ertaz mint az te
igid/

154
igidben megis igirted, az
mint hogi enis mind azok
nak sziuem szerent megh
bocziattam, az kik uala/
mikor ualamit ellenem
uetettek, Es legien neked
aianlua az enszegenjlel/
kem neked, aianlom en
penig azokatis, az kiket te
ez vilagban ennekem
aianlottal uolt, kiualt/
keppen az en zegenj fele
segemet, gijermekemet,
meltoztalsal nekikattiok
es gonduiseloiok lenni, az
mint igertedis hogij min/
den aruaknak, es eozue/
gieknek attiok es biraiok
akariz lenni, Vram Isten
legien

155
legien az te akaratod, az
te kezedbe aianlom az en
lelkemet, teszabaditottal
meg engemet Vristen.

Sapientiae 18.

Vristen te neked hatal/
mad vagion mind az ele/
ten, es mind penigh az ha/
lalon, te viszesz az halal/
nak kapuiahoz, es esmet
vizza hoz.

*Mikeppen biztassa
ember magath az vl=
deozesnek vagij ken=
nak ideieben.*

Minden dolognak elot
te ezzel biztassd magadat
hogij kegielmes Atiad, es
G 7 Istened

Istened vagion neked
 Christus kedueert me/
 niegben, az minth hogij
 minden Patriarkak, Apo/
 stolok, es Martiromokis
 ezzel biztattak magokatt
 az wldozesnek ideien:
 Ez illien Christusban va
 lo hitben, szenuedtek el
 mindent nagij oromest
 vighkeduel, esteoredel/
 messeggel, meghazhalal/
 tis.

Masodszor ezzel biz/
 tafd magadat, hogij bwn/
 telenis szenuecz, nem
 vgij minth valamelij tol/
 uaij, vagij peniglen lopo,
 vagij gonosz teuo, auagij
 az kij

az kij mas tisztiben hag,
 1. Petr: 4. Harmadszor
 ezzel biztafd magadat
 hogijaz Christus neuueert
 az Euangeliomertis szen
 uecz, mert hiszem azertt
 wldoztettel inkab hogij
 cziaak Christusnak adod
 aztisztelleget, az Euan/
 geliom szerent, hogij o az
 mi iduozitok, szabadi/
 tonk es Isten elot kozbe ia
 ronk es hogij Isten cziaak o
 erette bocziattia megh
 minden bwneinket hogij
 ha o benne hiszwnk, Ez/
 zel biztafd magadat es
 gondolkoggial rola az
 mit Christus mond bodo/
 gok

gok vattok v gímond tíj,
 mikoron az emberek tite/
 ket en erettem szidalmaz
 nak es wídeõznek, mond/
 uan minden gonofzt elle/
 netek, hogíjha hazudnak
 legietekbatrok, es vigak
 iol megh fizetnek nektek
 meniegben Matt: 5. esmet
 Szent Markus 8. részében
 azt mongia, Az ki az õ e/
 letet el veszti en erettem
 es az Euangeliom kedue/
 ert, az megh fogia tartani
 es esmet Szent Ian: 15. re/
 szeben, Azokat fogíjak
 õk miuelni az en neuem
 miat, mert õk nem esme/
 rik azt az ki engemet kwí/
 dõtt. Hagíja/

Hadaíjrion azokaert,
 seõt inkab vígagí es agí
 halat az Vr Iesus Chri/
 stusnak, hogíj meltonak í/
 telt az eõ neueert szidal/
 mat szenuedni, Az mint
 az Apostoli czielekedet/
 nek 5. részében oluassuk,
 mikor az Papi seiedelmek
 tõl meg vezzõztettének,
 azt mongia zent Lukacíj,
 Elmenenek penig az gíw/
 lekezet eleõl v gían halat
 aduan, hogíj meltonak í/
 tiltettének volna az õ ne/
 ueert szenuedni, mint ha
 azt mondana: Nē alítot/
 tak magokat meltoknak,
 hogíj õk valamit szenued/
 nenek

160
nenek Christufert. Ne-
giedszer emlekezzel ar-
lis hogi Christufnak is igij
volt dolga ez vilagban az
mint o magais mongialo.
an 15. Hogij ha vgijmond
ez vilagh giwlol bennete-
ket hat tuggiatok hogij en
gemet az eleott giwloltt,
meg emlekezzetek az en
beszedemrol, az mellett
en tinektek mondottam
hogij az szolganem nag-
iub az o Vranal, ha enge-
met wldoztek hatt titeke-
tis wldozni fognak. Es es-
met azt mongia Matt: 10.
Cap: ha vgijmond az czia-
lados embert Belzebub-
nak

161
nak szidtak, meniuel in-
kab annak fogiak neuezni
czieleggijet. Annakoka-
ert ne rettegietek toleok:
Ezert mongija penigh
Szent Peteris az eo elseo
Leuelenek 4. reszeben,
orwllietek vgimond hogij
Christussal egiwt szenued-
tek, hogij az o dicziosege-
nek ki ielenelenek ideien-
tjrs rezeswllietek az orom-
ben. Eoteodszer emleke-
zel errolis hogij Christus
ezeket teerted zenuedte,
o az artatlan Istennek fia,
te eretted bwnos meltatlā
emberert, azt szenuedte,
kit te soha o erette nem zē-
uednel.

uednel. Ezt mongia pe/
 nig Szent Peter, 1. Petr. 3.
 Iob ha Isten akarattia,
 hogij io tetemeniert szen/
 ueggietek, hogij nem
 mint gonoz teteme niert
 eniuel hogij Christus igij
 szenuedet az mi bwnein/
 kert, az igaz az hamiss/
 kert.

Hatodszor ved eszed/
 ben hogij Christus ezt ez
 elot meg ielentette hogij
 igij leszen az dolog mint
 Matt: 10. azt mongia: Eo/
 rizkeggietekvgimond az
 Embertol, merth allatni
 fognak titeket, az o tana/
 czikozasoknak eleiben, es
 megh

megh fognak benneteket
 ostorozni az o oskolañok/
 ban, es fognak benneteket
 kijralñok es feiedelmek e/
 leiben vinni en erettem, o
 magoknak valo bizonfa/
 gul, Eggik Atiasi penigh
 az mafikat halalra fogia
 adni, es az Atia az fiat, es
 az fiak fel tamadnak az o
 Attiok ellen, es segiteni
 fognak nekik az halalhoz,
 es mindeneknel giwlolseg
 ben lesztek az en neue/
 mert, De az ki vegig meg
 marad az bodog leszen,
 Ha peniglen ki kergetnek
 benneteket eggik varas/
 bol, hat fuffatok az mafik/
 ban

ban &c. Matt: 24. akkor
 ron niaualiaban adnak bē
 neteket, es meg ōlnek tije
 ket, es giwlōlkōznetekkel
 tinektek az en neuemert
 mīdē nepekkal, mert sokā
 meg gonofzbwlnak, es egi
 mas kōzōt el fogijak ma
 gokat arwlni, es giwlōlnij
 fogijak egijmast Ioan: 15.
 Ha engemet wldēztek,
 hat titeket is wldēznek, es
 esmet 16. Ezt vgijmond
 azert mondottam megh,
 tinektek, hogij meg ne bo
 trankozzatok, merth kij
 fognak benneteket atkoz
 ni. El io pen glen az idō
 hogij az kij meg ōl titeket
 azt

azt fogija alitani, hogi ked
 ues szolgálatot teszen Iſ
 tennek, Ezt peniglen
 cziak azert fogijak miuel
 ni hogij sem engemet sem
 az en Atiamat nem esme
 rik, ezt azert mondom
 meg tinektek, hogij mikor
 az idō el io, eszetekben iu
 sson hogij meg mondottā
 tinektek. Es esmet bizon
 bizon mondon tinektek,
 hogij tirni es zokogni fog
 tok de az ellen ez vilagh
 ōruendezni fog. Ihon im
 mar iol latod, hogij az
 Christus ezeket mind tud
 ta az elōt, es meg ielentet
 te hogi igij lezen dolgunk
 Ezzel

166
Ezzel biztadsis magadat.
Hetedszer ved e szed/
ben hogij nem cziak te zē
ueded azt merth mind az
Szent Patriarkaknak, Pro
phetaknak, Martijromok/
nak, kereszteleō szent Ia/
nosnak, es az Apostolok/
nak isigij volt dolgok, Il
lien modon biztattia va/
la penigh Christusis az eō
tanituanit, Matt:5. Legie
tek vigak es batrak merth
iol meg fizettetik ti nek/
tek meniegben, mert zin/
te igij wldōztek vgijmond
az Prophetakatis, kik ti e/
lōttetek voltanak. Szent
Peteris penig igij biztatt
az eō

167
az eō elseō leuelenek ötō/
dik reszeben, es azt mon/
gia: Tuggiatok vgijmond
hogijvgian azon niaualia
vagian az ti Atiatok fia
inisez vilagban Ez bato/
ritasnak penig szep pelda
ijat adta Aran szaiu szent
Ianos, ki regenten Constā
tinapolban pisepek volt,
mikor az igassagertt el
wzettetet volna, ira az eō
szanki vetesebōl, mas zan
kiuetet pisepeknek illien
modon, mikoron en vgij/
mond el wzetem az vara/
stol, semmit azzal nem
gondoltam, sōt inkab ezt
mondom vala. Ha vgij/
H mond

mond szamki vetni akar
 az kijralne Azzonij, had
 szamki vessen bator, vgi
 an az Vre az feold, es
 mind az kij benne va
 gion, Ha penigh fwrefz/
 zel akar kette fwrefzelte
 tni, hat miuellie bator azi
 tis megh, Esaias Prophe
 tanakis azt miueltek, ofz/
 tan alaija iratom maga
 mat: Ha penig az tenger
 ben akar vettetni hat Io
 nas Prohetat emlithetem
 abbolis meg. Ha penig e
 gheo kemenczeben akar
 vettetni, hat azis bator le
 giē meg, vgianis azt czie
 lekettek az harom ifiakna
 knom H kis, Ha

kis. Ha penig vadaknak ak
 ar vettetni, hat aztis meg
 mieltetheti, merth Da
 niel Prohetatis az orofzla
 nok kozibe vetettek volt
 az veremben. Ha mega
 kar keoueztetni, abbanis
 tarsom leszen Szent Ist
 uan. Ha feiemett akarija
 vetetni bathor: vgijs tar
 som lezen kereztelo Zent
 Ianos, Ha penig len min
 den marhamatt el akar ia
 venni, vegie el bator, me
 zitelen iottem az en Ania
 nak mehebol, es mezitelē
 megiek esmet el.

Niolczadszor biztasd
 ezzelis magadat, hogij az
 H 2 Isten

170
Isten hiw es ioketsegnel/
kwl, Annakokaert tób nia
ualiat nem ereszt read an/
nal, vagij nem hagij tób/
big annal niomorganod
cziak menire el twrhed, az
mint zent Palis iria. Hijw
vgijmond az Isten ki nem
haggia az eoueit ereienek
felette kisirgetni.

Kilenczedzer meg kel
asztis gondolnod. hogij o/
rökkevalo gialazat, esken
kóuetkeznek az vran ha
vegig megh nem marad/
nal alhatatofson az twred
elmességen, az minth
Christusis mongia, az kij
az o eletet megakaria tar
tani,

171
tani, az el veszti, mit hasz
nalna az embernek az,
hogijha mind ez Vilagot
o weie tehetneis lelke kar/
hozattiaual, vagij penig/
len vallion miuel val/
thattia megh az ember
az o lelket. Valaki penig
engemet es az en igimet
szegienli vallani, ez para
zna es bwnos nemzet keo
zot azt az embernek fia is
fogia szegienleni mikor el
io az o Attianak diczi o se
geben, az szent Angialok
kal, Matt. 10. Valaki vgij/
mōd engemet meg tagad
az emberek elōtt, azt en is
megh tagadom az en me/
bnom H 3 niei

172
niei szent Atiam előtt.

Miczioda hat ez világi
el mulando ken, ha szin-
ten egijnehanij napon tar-
tanais, ez illien nagij es kij
mondhatatlā örökkevalo
gialazathoz, es kinhoz ke-
pest, melij azt kőuetneie?

Tizedszer, es vtolszor
gondold meg viszontagh
hogij ez keues ideiglen va-
lo twrefedet, es kinodat fo-
gia örökkevalo eöröm, es
diczi őseg kőuetni hogi ha
az ollian hitbē vegig meg-
maracz, az mint Christu-
sis mongia: Az ki mind
vegig meg marad bodog
az: Es esmet valaki vgij-
mond

173
mond az ő eletet el vesz-
ti en erettem, es az Euan-
geliomert az megtartia,
es az ki engemetval az em-
berek eleőt, azt enis val-
lani fogom, az en meniei
Atiam eleőt: Es esmet, le-
gietek vigakes batrak, iol
meg fizetik ti nektek me-
niegben. No annak okaert
biztasd ezzel magadat, es
az mint Szent Cziprianu-
sis mongia. Ne gondold
az halalt de az halhatat-
lanfagot, es az minth az
Simpthorianus anniais, mi-
kor az fia Simpthorianus
az halalra vitetnek azt
mongia vala neki: Edes
fiam

fiam v gimon d gondoliaz
 eorokeletre, emeld fel az
 menijfele az te zemeidet,
 es tekincz arra az ki me/
 niegbē V ralkodik, az te e/
 leted teneked el nēvetetik
 seōt inkab iora változik.
 Ezt miueli vala penigh
 Szent Cziczellie azzonis
 mikor Christusert halaltt
 kell vala szenuedni, es ezt
 mongia vala: Hogijha en/
 nel iob elettnēvolna, hatt
 meltan felhetnenk az el
 veszesen, De vagion mas
 iob eletis ennel, ki ez v tan
 valo, melij soha el nem
 veszthetendō, melij felol
 minekwnk az Isten fia
 szollot.

Arch. Szabolcsi Könyvtár

szollot. Im hol tenekedis
 igijnem kell az ielen valo
 kenra nezned, De kell ne
 ked minden ken által, es
 meg az halal altalis az eor/
 rokke valo eletre, diczi o/
 segre, es V rasagra nez/
 ned, melij minden ketseg
 nelkwlezt fogia kduetni,
 es cziak o neki v gimint e/
 des hijw teremto dnek a/
 jjanliad az the lelkedet, 1.
 Petr. 4.

Az mindenható örök
 es io Isten, ki minden ir/
 galmasfagnak Attia, erős/
 sitse es vigasztallia, az mi
 ziw nket az eō Szent lelke
 által, es tegien minket ba
 trokka,

troka, eõruendezõkke, es
 vigakka, minden niomo/
 rufagnak eskennak beke/
 uel valo el zenuedeseben,
 es segellien minket, hogij
 az eõ zentseges neuenek,
 es igeienek igaz esmereti/
 ben, es vallafaban, alhata
 tosson, es vegig meg ma/
 raggiunk es bodogok le/
 hesswnk az õ egij szereteõ
 szent fianak az mi V runk
 nak es eggietlen egi id/
 uõzitõnknek, az
 Iesus Christul/
 nak Erdeme/
 ert.

AMEN.

Job
 Quando aurum expectavi bo
 num, venit malum
 quando expectavi lumen
 venit caligo

Ad animã Malig nam 177
 non Intv spvg dnt

*hanc scripturam animã mea
 in meo spvg. sanctis in
 ro. meum. in iurati.*

CRACOBAN.

Nijomtattott Kiraly

eo Felsege Nijomta

toija Wirzbieth

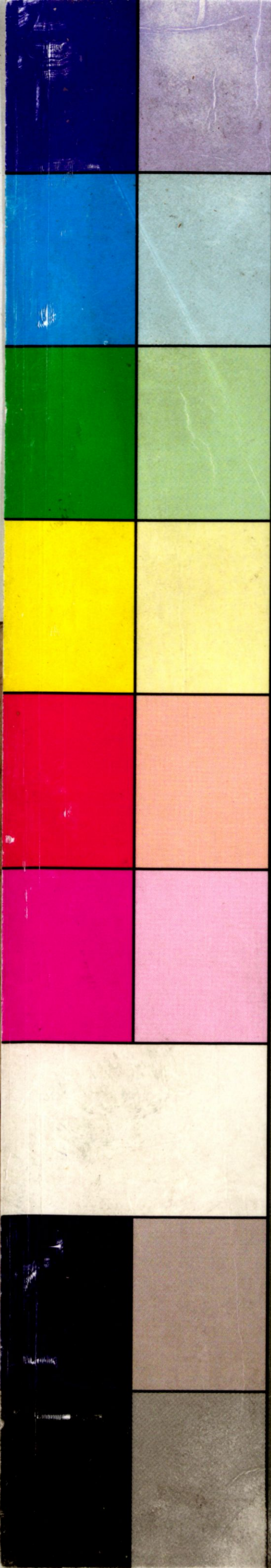
Mathias al.

tal.

1572. eztendöoben.

*Mysthoda kyz ules fel
 az jentlylek hanc munk
 hozant idm. hanc. of. hallont
 marada, d. hanc. in no. orfan
 man. z. hanc.*

*1. az Iustus hanc. hanc. hanc.
 car. hanc. hanc. hanc. hanc.
 ualo mag. hanc. hanc. hanc. hanc.
 hanc. hanc. hanc. hanc. hanc. hanc.
 hanc. hanc. hanc. hanc. hanc. hanc.*



Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Ad animam Malignam 177
non Intu spyr dnt

Handwritten Latin text, partially obscured by the ruler.

CRACOBAN.

Nijomtattatott Kiraly

eo Felsege Nijomta

toija Wirzbieth

Mathias al.

1746 tal.
1572. eztendöoben.

Handwritten text in a non-Latin script, likely Hungarian, describing a document or decree.

2 omnia o filii. p. mag. t. am. u.
a. uan. g. l. u. m. b. a. n. : e. r. r. o. l. l.
i. s. m. i. r. r. e. t. m. e. e. p. o. g. y. d. i. g. n. i. t.
u. a. t. t. o. k. : u. t. d. i. l. i. g. a. t. i. s. u. o. s.
i. n. a. i. n. t. i. m. s. i. r. u. t. e. g. o. d. i. l. e. x. i.
u. o. s.
z. e. n. p. a. l. i. s. a. y. o. n. l. y. a. a. i. z. e. r. e. x. a.
m. o. n. d. a. n. u. m. : c. a. r. i. t. a. t. o. p. e. r.
m. u. l. t. i. t. u. d. i. n. e. p. e. c. c. a. t. o. r. u. m.
A. z. l. a. m. i. l. u. a. n. i. o. k. i. s. u. n. a. n. i. t. e. r.
e. t. r. o. n. t. o. v. e. x. p. e. s. t. a. b. a. n. z.
u. o. n. t. u. r. u. m. e. t. p. m. i. s. s. u. m.
s. p. r. u. m. s. a. n. c. t. u. m.
3 o. r. a. t. i. o. n. i. e. x. p. e. s. t. a. n. s. p. r. i.
s. a. n. c. t. u. s. q. u. i. u. t. m. i. h. i.
a. f. f. i. r. m. e. t. i. n. f. i. d. e. e. t. m. e.
a. d. o. m. n. i. u. m. u. e. r. h. i. u. m. p. e. r. d.
o. m. n. i. d. a. z. p. r. o. p. r. o. s. a. l.
u. i. u. m. p. a. s. s. i. o. s. d.

Humiliatum est cor
meum tanquam
flos agri in excisione
ante faciem tuam dñe.
Faciem tuam requira
et propicius esto mi
miserum peccator

Batoru dñe Jezu ch:
Anchrag

Batoru d
Non uos orfanos relinqua
uobisum sum usq ad
ron serui.
Vos cum sitis mali nostri
filijs vris dare bonu: quato
magis p. v. s. v. p. e. t. e. n. d. a. p. r.
Sanctus

petenti dabitur, et qui non
habet etiam id quod habet
auferitur ab eo, id est qui
a spiritu sancto habet
donum nec gratias agit
neque affirmat, non pro portis
gemma nascitur; ideo
etiam quod habet auferitur.
Omnis qui fidit illi non perdet.
Omnis enim qui in uocauerit
nomen domini saluus erit.
Quisquid peccerit in
non nemo a patre Amen
amen dico dabitur uobis.
Imperat uos non de
+ ut usque in peccatis petitis
petitis et accipietis.

Inuocame in die tribus tu
eripiam te et u honor me
Non enim in ligno holocaustum fuit
Me sum omnes fere siluarum
iumenta in montibus et
boues. regnum enim a uola
coeli, et pulchri agri mens
est. si quis non dixerit mihi
est enim in ovis terrae et plerumque
eius. Numquid manduca bo
tarnes taurorum et sanguis hircorum
potabomus.
Immola deo sacrificium lau
dis, et redde altimo uota
gratia. Inuocame in die
Ad quem enim respiciam: in furore
humiliatum et ad contritionem spiritus
et tremens sermones meos.

